Akbaba

BREMEN MIZIKACILARI :

— Seçilim !..

Fiyatı değişmedi

Murat 124'ün*peşin satış fiyatı,
halen,
yurdumuzun dört bir yanındaki bütün TOFAŞ bayilerinde

56.964 liradır. (Nakliye hariç.)

Sayın halkımıza önemle duyurulur.

*Murat 124, son üç yıldan beri bütün Avrupa'da otomobil satış rekorlarını elinde tutan FIAT şirketinin ürünü ünlü FIAT 124'ün her bakımdan eşidir. Şimdiye kadar 2,5 milyon adetten fazla imal edilen FIAT 124, dünyanın her yerinde, kutuplardan tropikal bölgelere kadar bütün iklim ve yol şartlarında üstünlüğü daima ispatlanan otomobildir. Bugün yurdumuzun yollarını şenlendiren 35.000'e yakın Murat 124, binlerce ailenin mutlulukları için yaptıkları gerçek bir yatırımdır.

TOFAŞ Oto Ticaret A.Ş.
Murat 124'ün Türkiye Genel Distribütörü

AKİS

Yıl: 51 Cilt: 24 Sayı: 19 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 25 Nisan 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

TÜRK'ÜN AKLI ÜSTÜNE

HAKKIMIZDA başkalarına söyletemiyeceğimiz lâfların daha kötüsünü kendi ağzımızda sakız etmek gibi tuhaf bir huyumuz vardır.

Bir yabancı yurdumuzdayken «Türk'ler davranışlarının sonuçları. nı hesaplayamıyacak kadar kafa tembeli kişilerdir» dese, adamı Türk'lüğe hakaret suçundan tutuklarız yaka paça.

Oysa aynı anlamdaki bir sözü kendi vatandaşlarımızın ağzından her gün duyabilirsiniz:

— Türk'ün aklı sonradan gelir!

Düşünülürse, ne demektir insanın aklının sonradan gelmesi? Karşılaştığı durumları anlamak için kafa yormaya üşenmesi, plân yapmaması, ne yöne gittiğine aldırmadan paldır küldür yürümesi demek değil midir?

İşin kötüsü, en üst düzeyde ve en önemli konulardaki davranışlarımız bile çoğu kere bu tanımlamaya uyuyor gerçekten. Paldır küldür gidiyor, nereye varacağımızı hesaplamak isteyenlere kalenderce omuz silkiyoruz:

— Boşver, üzme tatlı canını, Allah kerimdir...

Gerçekler ise Allahın ancak ihtiyatlı kişilere kerim olduğunu, önüne bakmadan yürüyenlerin çukura düşmesini bazan engellemediğini gösteriyor. Biz çukura düşsek ya da düşer gibi olsak bile toparlanmıyor, tehlike geçirmemizin nedenlerini araştırıp ileride daha dikkatli davranmaya çalışacağımıza hemen birbirimizin sırtını sıvazlayarak işi tatlıya bağlamaya bakıyoruz:

— Yok bir şey! İyi atlatıldı. Keyfine bak...

Yirmibeş gün süreyle Cumhurbaşkanı seçemeyiş bunalımı sona ereli iki hafta oluyor. Bu arada o bunalımın doğuşu ve gelişmesi üstünde soğukkanlılıkla yeniden düşünmek, ayrıca 25 gün boyunca kapalı kapılar ardında geçmiş olaylardan duyabildiklerimizi değerlendirmek olanağını bulduk.

Günlük basının ve politik çevrelerin çoğunluğuna bakarsanız, devlet başkanımızın seçilmesinde o kadar uzun ve karışık güçlükler çıkması hiç de zararlı olmamış, tecrübeler kazanılmış, rejim büsbütün sağlamlaşmış...

Bu görüş ister doğru olsun, ister yanlış, asıl üstünde durulması gereken sorunun uzağında kalıyor.

O sorun şu:

Türkiye'nin kaderini çizen kişiler karşılıklı yanlış hesaplar, düşüncesizlikler, küçük kaygılar, yersiz inatlar ve telâşlı zikzaklar yüzünden bir Cumhurbaşkanı seçimini o kadar çetin bir bunalım haline getirip 25 gün sürüncemede bırakmış olduklarına göre, acaba ufuktaki daha çetrefil konuların içinden nasıl çıkabilecekler?

Ufuktaki sorunların çetrefilliği ve çetinliği konusunda ise hiçbirimizin kendimizi aldatmamamız gerekir. A. çık açık söylemekte yarar var:

Rejimimiz asıl sınavı Ekimde genel seçimlerin sonucu belli olunca geçirecektir.

Eğer kıdemli politikacılarımızın çoğunluğu; bildiğimiz gözboyayıcı tutumlarını hiç değiştirmeden sürdürür, aydınları karşılarına almaya devam eder, özellikle reform umutlarını büsbütün kırar, seçim kampanyasını alışılmış yâvelerle yürütür, yine de iktidarı hiçbir dengeleyici ortakla paylaşmadan ele geçirme olanağını bulurlarsa, bunun büyük hayâl kırıklığı ve çeşitli tepkiler yaratmıyacağına inanmak saflık olur.

Önümüzdeki düğümün çözülmesinde en önemli rolü CHP'nin durumu oynayacaktır. Eğer Ecevit halkçılığına bağlanan umutlar hiç değilse iyimserlik yaratacak çapta gerçekleşir, parti aydınlarla kitleyi anlamlı ölçüde kaynaştırarak ülke yönetimine bir dereceye kadar ağırlığını koyabilirse, birçok güçlükler aşılabilir.

Elbette bu konuda gerçek görev (her konuda olduğu gibi) Türk halkına düşmektedir.

Her ulusun lâyık olduğu yönetime kavuşacağı kuralını unutmayalım. Sırf politikacılara atıp tutmanın anlamı yoktur. Onlar toplumu bir ölçüde etkilerler ama, daha büyük ölçüde toplum tarafından biçimlendirilirler.

Kısacası:

Politik düzenimizin altı ay kadar sonra geçireceği yeni sınavın sonucu hepimizin görevlerimizi şimdiden ve tam bir uyanıklıkla yapmaya başlamamıza bağlıdır. Kendimizi aldatmaz, sorunları tatlıya bağlamaz, çevremize pembe gözlüklerle bakmaz, güçlükler üstünde kafa yormaya üşenmez, bugün yapılacak hesabı yarına bırakmazsak ufuklar ağarır.

Aklımız artık olayların ardından değil, önünden gitmeyi öğrenmeli.

AKBABA

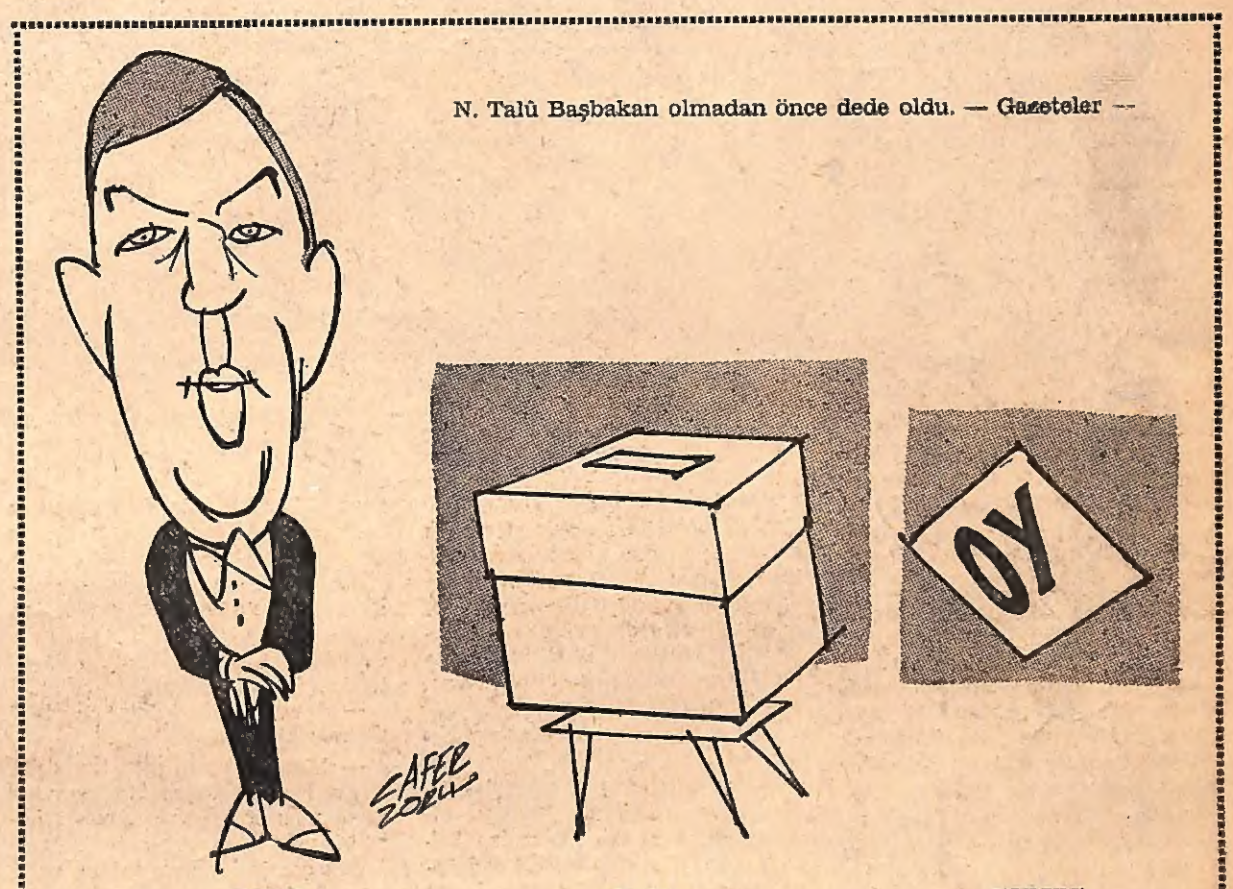

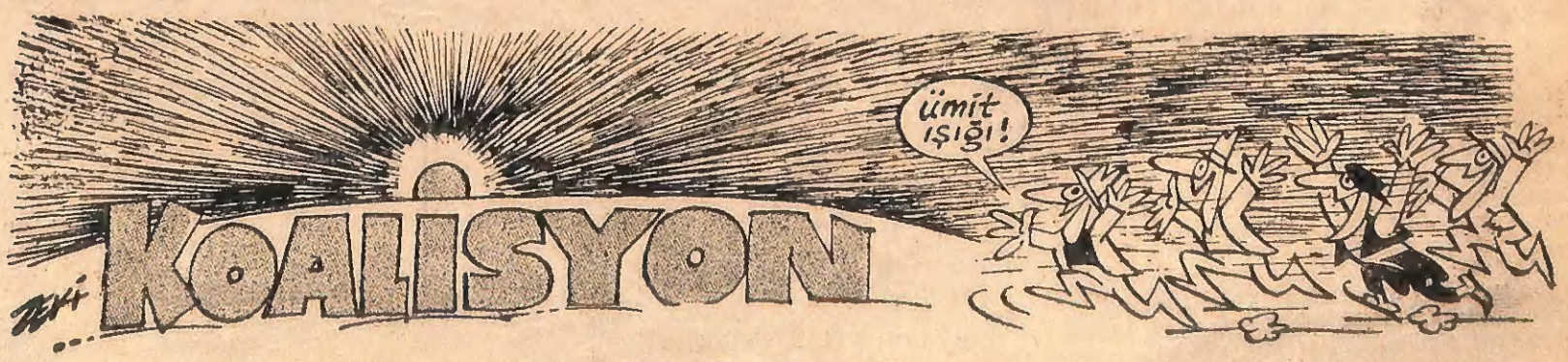

Vâdeder, her doğan gün, bize neler neler...
Geçti, hayâl içinde böyle nice seneler!..

Dert Babası EŞREF AĞABEY

KENAN AKINCI

«— Ben de duyguluyumdur,» dedi arkadaşım. «Örneğin, tavuk kesemem. Yemesini severim de... Sonra, yerli filmlerde başlık parasını denkleyemediği için sevdiği kızı alamayan züğürt delikanlıya her seyrettiğimde acırım. Gözlerim yaşarır. Gazetede üzücü bir olaydan söz edilmişse, ben de bir parça üzülürüm... Fakat bu Eşref ağabeyinki bambaşka. Biz o üzücü haberi okuyunca, çok çok ortalama bir okuyucunun etkilendiği kadar etkileniriz. Fakat Eşref ağabey öyle değil. O, aileden biriymiş gibi, ya da olay kendi başına gelmiş gibi üzülür.

Eskiden de öyleydi. Şimdiki kadar değildi tabiî. Şimdikinin yarısı kadar bile değildi ama, gene de hepimizin en duygulusuydu. Bir yerde bir felâket mi olmuş? Günlerce ona üzülür. Üzülmekle kalmaz, sağa sola koşar, listeler yaparak yardımlar toplar, gönderir... Kaza sonucu ölenlerin ailelerine başsağlığı telgrafları çeker... Evlenenlere mutluluk dileklerini bildirir...

O zamanlar söylerdik ona:

— Boşver be Eşref ağabey, üzme kendini, geniş ol. Gereksiz yere sağlığını tüketiyorsun, yazık değil mi?..

Başını kederli kederli iki yana sallayarak:

— Haklısınız çocuklar, doğru söylersiniz, der; öte yanda gene bildiğini okurdu!...»

Arkadaşımın deminden beri sözünü ettiği Eşref ağabey, gene kalktı sandalyesinden. Garibanların fotoğraf çektirirken kol saatleri görünsün diye yaptıkları gibi, çenesini baş ve işaret parmaklarıyla kavramış, sıkıntılı sıkıntılı ortada dolanmaya koyuldu. Bir ayağı da hafifçe topalliyor. Kamburluğu, zayıflığın inceltmesi sonucu eğrilmiş izlenimini veriyor. Yüz kemiklerinin deri altında yaptıkları en küçük bir hareket bile gözden kaçmıyor. Yüzündeki anlam, sadece duygulu değil, bir duygu anıtı olduğunu açıkça gösteriyor.

İçerdekilerden kimse de yadırgamıyor onun davranışlarını. Gezintisi sırasında yanlarından geçerken, saygıyla yol açıyorlar.

Az önce:

— Nesi var? diye sormuştum da, onu anlatıyordu bizim arkadaş. Anlatmasını sürdürdü:

«— Gittikçe, yaşlandıkça daha duygulu olmaya başladı. Giderek o duruma geldi ki, olayların gerçek kahramanlarından çok kendisi etkilenmeye başladı. Geçen yıl mıydı, önceki yıl mıydı? Hatırlayamıyorum şimdi... Kahveye geldi. Elinde kocaman bir mendil... İkide bir burnunu siliyor. Sözde hapşırıyor ama, pek benzetemiyor.

— Geçmiş olsun, neyin var? dedik.

— Üzerinize âfiyet, nezleyim. Üşütmüşüm... dedi.

Hiç de nezle falan olmadığı belliydi oysa. Sonra gazeteleri okuyunca durumu anladık: Meğer İsmet Paşa önceki gün çivileme yaparken üşütüp nezle olmuş! Derdi oymuş Eşref ağabey'in...

Bir başka gün baktık, boynu çenesinin altına kadar sımsıkı sarılı geldi. Bir şeye bakmak için başını çeviremiyor. Bütün gövdesiyle birlikte dönüyor.

— Aman Eşref ağabey, ne oldu? Geçmiş olsun, dedik.

— Hiç sormayın çocuklar, dedi. Boyun kemiklerimden biri yerinden kaymış, şakaya gelmez, çok tehlikeli...

Birkaç arkadaş kafa kafaya verip gazeteleri karıştırınca sorunu çözdük: Hani film çevirirken Türkân Şoray'ın boynu sakatlanmıştı ya; işte ona üzülüyormuş!...»

Eşref ağabey yine geziniyordu. Sabırsızlandım:

— Anlaşıldı, fakat şimdi nesi var acaba?

— Anlayamadın mı?

— Vallahi, bana sorarsan dişi ağrıyor, can sıkıntısından dolaşıyor.

— Yo, ondan değil. Kaç kez dolanacağını say, anlarsın. Şimdi dördüncüyü dolanıyor. Ordan öte say. Kaçıncıdan sonra gidip sandalyesine oturacak bakalım?...

Dediği gibi yaptım, saydım: Ondört tur yaptıktan sonra bıraktı, sandalyesine oturdu.

— Anlayabildin mi? dedi arkadaşım.

— Anladım şimdi!... dedim. Cumhurbaşkanı seçilemeyişine üzülüyor. O da burada tur yapıyor!

O gün, Parlamento'da onbeşinci turun yapıldığı gündü. Eşref ağabey turlarına devam ederken radyo, Fahri Korutürk'ün Cumhurbaşkanı seçildiğini müjdeledi! Eşref ağabeyin yüzü güldü birden. Sevinci görülecek gibiydi. Derin bir oh çekerek gitti, berber koltuğuna oturdu. Kahveciye:

— Yap herkese benden birer çay, dedi.

Çayları içerken arkadaşıma:

— Yahu, hadi turların ne olduğunu çözdük, dedim. Çenesini neden tutuyordu dişi ağrıyormuş gibi?

— O daha da kolay... Nasıl oldu da Clay'in son maçını hatırlamadın?...

— Gerçekten de kolaymış. Düşünsem bulurabilirdim. Fakat topallama nedenini bulurabileceğimi hiç sanmıyorum.

— Onu kolay bulamazsın bak... Biz de buluncaya kadar akla karayı seçtik. Dünyanın gazetesini okuduk. Bilmemnespor'un santrforu Buldozer Şaban varmış. Onun bacağında bir lif kopmuş da...

Daha sonraki günler de izledim onu. Elinde kalem, önünde kâğıtlar... Tüm ciddiyetiyle bir şeyler yazıyordu.

Hükûmetin istifası konusunu dert edinmiş, dilekçeler yazıyormuş.

Kenan AKINCI

Öğretmen bulunmadığı zaman memurlar ders verecek. — Gazeteler —

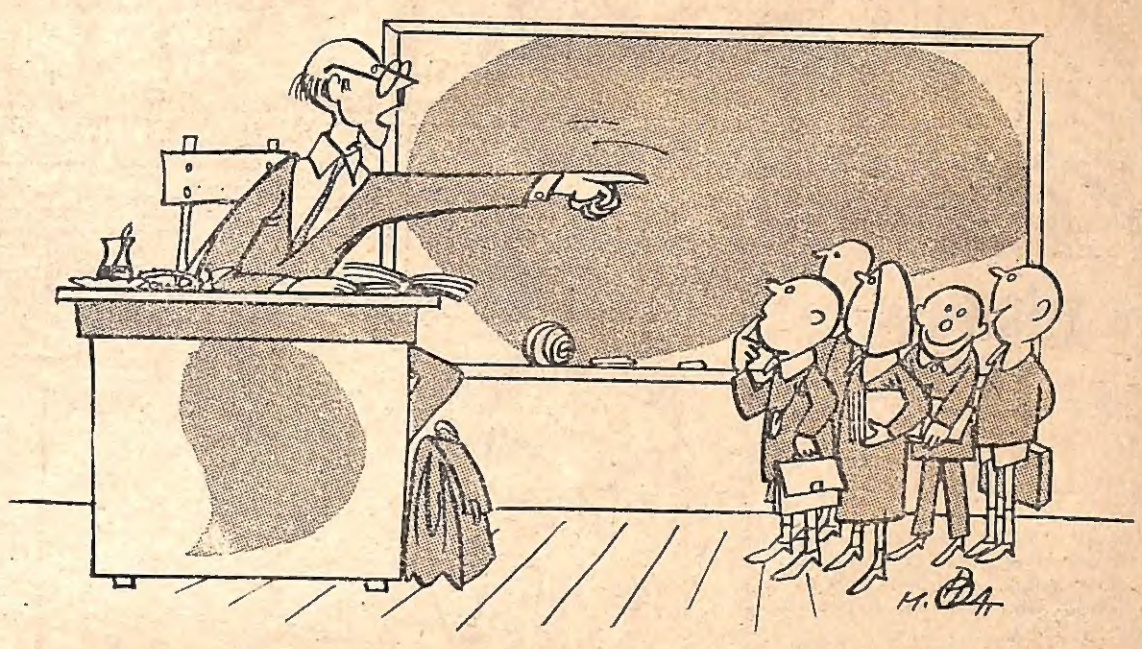

— Bugün gidin çocuklar, yarın gelin!..

Ayakkabı fiyatları durmadan yükseliyor. — Gazeteler —

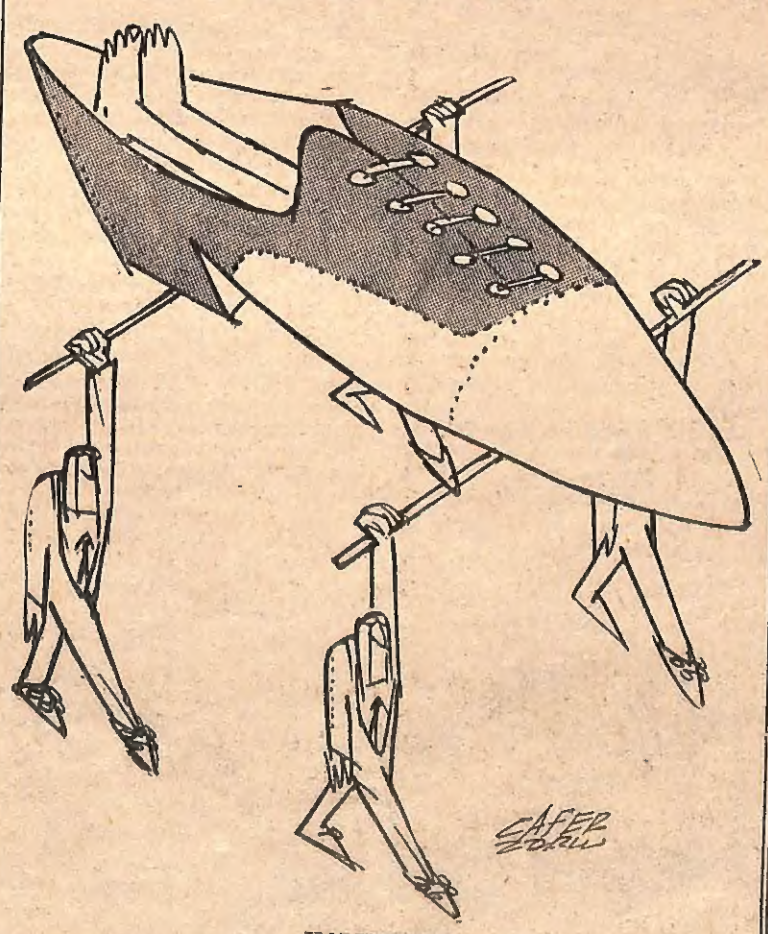

KALKINMA!

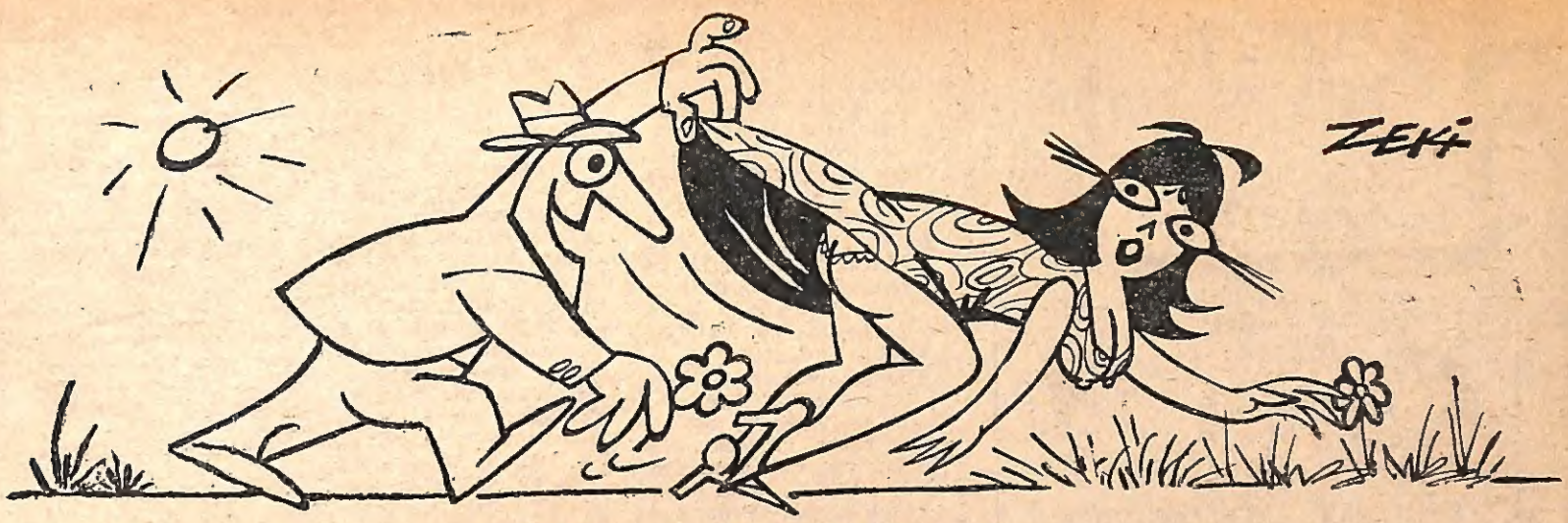

— Şu kurnaz çiçeğe bak, eteğinin altına gizlenmiş!..

OĞLANA NİNNİ

Aslan oğlum uyusun,
Uyusun da büyüsün,
Tıpış tıpış yürüsün,
Ninni!

Okumasın istersc,
Neymiş ilk, orta, lise?
Girecektir Meclis'e,
Ninni!

Demokrasi var diye,
Oylar oyalar diye,
Yazılacak partiye,
Ninni!

Pakete not tutacak,
Bol bol nutuk atacak,
Seçmeni uyutacak,
Ninni!

Sandığı oy dolacak,
Parlamenter olacak,
Onbin beşyüz alacak,
Ninni!

Sandıklardan çıkacak,
Yumruğunu sıkacak,
Rakibini yıkacak,
Ninni!

Etrafı yıldıracak,
Sırada daldıracak,
Bazı el kaldıracak,
Ninni!

Grupta gürleyecek,
Ufuğu nurlayacak,
Oy verip turlayacak,
Ninni!

Kürsülerde pişecek,
Düne zıt görüşecck,
Kendine ters düşecek,
Ninni!

Koltuğa kurulacak,
Oturup yorulacak,
Kalkışı zor olacak,
Ninni!

Şurda burda gezecek,
Yollukları ezecek,
Kurdeleler kesecek,
Ninni!

Bol bol vaad edecek,
Seçmen gene seçecek,
Ömrü böyle geçecek,
Ninni!

★

23 Nisan 1973 Ninnileri

★

MUKADDER ÖZAKMAN

★

KIZA NİNNİ

Güzel kızım uyusun,
Uyusun da büyüsün,
Fıkır fıkır yürüsün,
Ninni!

Orta'dan ayrılacak,
Filmlere çağrılacak,
Yıldızı parlayacak,
Ninni!

Çıplak pozlar verecek,
Sinemayı seçecek,
Sahneye de geçecek,
Ninni!

Parfümler sürünecek,
Kürklere bürünecek,
Hilton'da görünecek,
Ninni!

Podyumlara çıkacak,
Takma kirpik takacak,
Bakışıyla yakacak,
Ninni!

Borç içinde yüzecek,
Çeyizini düzecek,
Kadillâkla gezecek,
Ninni!

İçip göbek atacak,
Skandal yaratacak,
Garsonyerde yatacak,
Ninni!

Zengin flört yolacak,
Malı mülkü olacak,
Köşk hediye alacak,
Ninni!

Burnunu yaptıracak,
Göğsünü kaldıracak,
Çocuk da aldıracak,
Ninni!

Flörtünü övecek,
Kocasına sövecek,
Kaynanayı dövecek,
Ninni!

Evlenip boşanacak,
Yeniden anlaşacak,
Nikâhsız yaşayacak,
Ninni!

Çocuğu büyüyecek,
O da üne erecek,
Yaşam böyle sürecek,
Ninni!

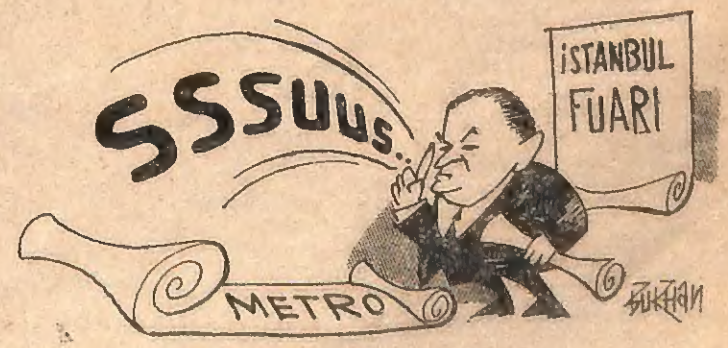

İKİ SOLİSTİMİZ VAR:

DÜN GECE C.H.P. ÖNÜNDEN GEÇTİM

Dün gece C.H.P. önünden geçtim
O cümbüş kalmamış peymanelerde.
Kırıkoğlu viski, ben ayran içtim
Teselli aradım gamhanelerde.

Çöl müdür bu ya Rab!... Bir lemaşa yok!...
Ocak yok, ateş yok, mangal, maşa yok.
Gülşenler dağılmış İsmet Paşa yok!
Çocuklar dolaşır viranelerde.

Kim oldu bilemem bu hale sebep?
Eski arkadaşlar nihân olmuş hep.
Bir dönüş köprüsü yok mudur acep?
Jet hızıyla dönen pervanelerde?...

NERMİN NEFTÇİ

SEÇİM YAĞI KIZARIYOR TAVADA

Ali Naki, (1) ne beklersin ovada?
Seçim yağı kızarıyor tavada.
Bir yıl sonra kalacağız havada
Ovadan uçmanın zamanı geldi.

Katar katar olmuş bütün adaylar
Dizilmiş yollara kır atlar, taylar.
Bir füze hızıyla geçiyor aylar
Bir yana geçmenin zamanı geldi.

Nice mızrap vursam ötmüyor sazım.
Bizi öttürecek bir nefes lâzım.
Sen bir.. ben iki.. ve bir de Kâzım (2)
Keseyi açmanın zamanı geldi...

YUSUF ULUSOY
(Tokat Bağımsız Milletvekili)

(1) Çorum Milletvekili Ali Naki Ulusoy.
(2) Amasya Milletvekili Kâzım Ulusoy.

SİL BAŞTAN

DEMİREL VE ECEVİT EKİBİ YARIŞIYOR

BASIN bakalım sayın Demirel, düğmeye... Bravo!... 40 puvan daha aldınız... Ve bir gül daha kazandınız...

Evet sevgili seyirciler... Aylardanberi.. ne ay'ı be birader, yıllardanberi.. yarıştırmaya ve barıştırmaya çalıştığımız Demirel ve Ecevit (Siyasî) aileleri, centilmence bir çekişmeden sonra seçim finişine yaklaşmış bulunuyorlar... Her iki yarışma ekibi de son derece dikkatli.. son derece hesaplı.. son derece kitaplı... (Sayın Doğan Kitaplı, lûtfen kopya çekmeyiniz!)

Efendim, uzun süre birbiri ile takışan, arasıra kıyasıya çekişen saygı değer yarışma ekiplerimizin son puan durumları şöyle: Demirel ailesi 2 gül ve 20 puvanla şimdilik ilerle... Ecevit ailesi, bir gül ve doksan puvanla denge kurmaya çalışıyor.

Evet sayın Ecevit... Son soruyu yöneltiyoruz size: Başkanı bulunduğunuz siyasal ailenin parmakları çalışan tüm bireyleri, parmaklarını havaya kaldırsa.. faaaat... yine de parmak sayısı 25 - 30 civarında eksik çıksa... Ne yaparsınız?

— Parmakların aritmetiğini iç düzenin matematiği ile bağdaştırmaya çalışırım. Yâni önce toplama, toparlama işlemini denerim. Baktım ki toplama ile olmuyor bu iş. Matematikteki bir başka işleme başvururum: Çıkarma yaparım efendim, çıkarma.

— Sayın Ecevit, çıkara çıkara ortada rakam bırakmadınız... Seçim finişine yaklaşırken yeni bir çıkarmayı sakıncalı bulmaz mısınız?

— Matematik ilminde denklem çözmesini bilmeyenler, sakıncaların riskini göze alamaz!

— Bravooo!... Basın bakalım şimdi düğmeye... Maalesef... Maalesef sayın Ecevit... Bu sefer «Sil Baştan» yaptınız!... Gerçi daha önce kazanmış olduğunuz gül vazonuzda kalacak... Ama son aldığınız doksan puvanı kaybettiniz bu kez... Evet sevgili seyirciler... Hep beraber alkışlıyoruz sayın Ecevit ailesini... Yeniden «Sil Baştan» yaparak bu yarışmanın sil baştan rekorunu kırdılar...

.....

Hem programımıza, hem de son zamanlarda birbirlerinin görüşlerine katıldıkları için sayın Demirel ve sayın Ecevit takımına, alkışlarımızla birlikte kucak kucak menekşe (Hercai cinsinden menekşe) demeti sunuyor ve seçim finişinde her iki takıma başarılar diliyoruz.

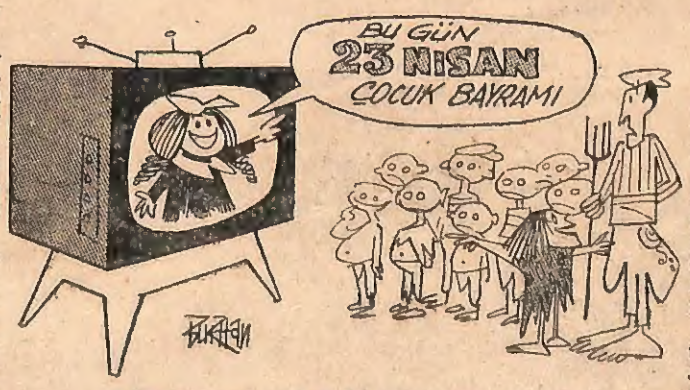

— Bak emmi, çocuk bayramı da varmış!..

1 REKLAM:

JÂLE KİLİTLERİ

Lâle, diskotek kulübe gitmişti, imalâthanede yalnız Jâle vardı.. biz de markaya onun adını koyduk...

Jâle kilitlerini Jâle kendi elleriyle hazırladı. Jâle Kilitleri, kaynana tükürüğüyle ıslanmaz, kayınbaba salyasıyla paslanmaz... Garsoniyerlerinizde güvenle kullanabileceğiniz tek marka Jâle Kilitleridir.

Jâle Kilitleri, aşkınızın, hayatınızın, her şeyinizin emniyeti... Jâle Kilitleri, sıcacık elleriyle vidaları sıkıştıran sevgili Jâle'nin en son şaheseri...

Pilli bebek

MEYVE KENT

Piyasanın ayarı mı bozuldu, yoksa piyasadaki pillerin kalitesi mi bozuldu, o tarafını bilemem... Tam yola çıkacağımız sırada.. bir de ne görelim.. Pilli Bebeğin pilleri çalışmıyor... Hangi pili taksak mümkünü yok...

Eeee... Mini mini bir pil yüzünden koskoca TV yayınımızı yarı yerde bırakacak değiliz ya... Pillisi olmasın da pilsizi olsun dedik. Ve başladık bir bebek aramaya...

Aramaya da gerek var mı Allahaşkına?... Havalar bahar... Toprağın bile kanı kaynıyor bu mevsimde... Her bir taraf bebek dolu vallaha... Hem de ne bebekleeer, ne bebekler!..

Siyah saçlarını esintiye bırakmış, uzun siyah kirpiklerinin gölgelediği ışıl ışıl bakışları her tür TV programına hazır, yeşil giysilerinin altındaki güzel bacaklarına bembeyaz çizmeler geçirmiş —eni konu havalı— bir bebek bulduk hemencecik... Aman Allahım!... Bir ağzı var, otuz iki dili var... Konuşkan mı konuşkan.. tatlı mı tatlı... Cıvıl cıvıl bir şey...

Eveeeet sevgili seyirciler... İşte şimdi bu durum vaziyetleri içinde Meyve Kent'e doğru yol alıyoruz.

Meyve Kent, meteorolojik koşulların olağanüstü ortamında en muhteşem, en saltanatlı bir görüntü ile kucaklıyor bakışlarımızı: Bir yanda dipdiri grey-furtlar... İnce, saydam, tül gibi.. ipek gibi.. yumuşacık selefonlara sarılmış vitamin kaynağı portakallar... Sonra efendim.. meyve kent burası.. adı üstünde.. ne bulunmaz ki... Fıstık bahçeleri... Mandalina dalları... Greyfurtların odak noktasında —küheylân taylar gibi başını havalandırmış— Karadut'lar... Şeftali mi dersiniz, kiraz mı sorarsınız, kaymaklı çilekten mi hoşlanırsınız; nefis rayihalı, biçimli kavunları mı tercih edersiniz.. ne isterseniz var... Erik çağlası mı dediniz? Vaaar... O da var... Erik çağlası da var, bademde var, fındık da var, kabak çekirdeği de var, muz da var, vişne de var. Adını duymadığınız, lezzetine doymadığınız kütür kütür, çıtır çıtır.. en nefis meyveleri, en lezzetli yemişleri Meyve Kent'in her semtinde, her mahallesinde bulmak mümkün.

Pilsiz Bebek, omuzların da dalgalanan saçlarını zarif bir parmak darbesiyle düzelttikten sonra:

— Nasıl?... dedi. Beğendiniz mi Meyve Kent'imizi? Görüyorsunuz ki Yüce Tanrı bu meyvelerin tümünü Meyve Kent'e gelen kulları için yaratmış.

— Yaaa... Hakikaten öyle... Ama biz.. aptallığımıza doymayalım.. böyle bir kentin varlığından bile habersiz yaşıyorduk çoğu kez... Sevgili Bebek, lûtfen söyler misiniz? Şimdi... Şimdi ne tarafa gideceğiz?... Ben bu kentin, böyle kentlerin tamamen yabancısıyım da... Şey... Yâni... İlk kez geliyorum bu ülkeye...

Pilsiz Bebek, gözleriyle işaret etti:

— Bakın... Gözlerimin baktığı istikamete bakın.. Tamam mı?... Bu iki minik tepenin arasındaki geniş caddenin adı Greyfurt Bulvarı... Anlaşıldı mı efendim?...

Sonra.. gülümsedi:

— Meyve Kent'e turistik sefer yapanlar genellikle ilk önce Kirazlı Yaylâ Caddesi'nde dolaşırlar... Ama...

Hemen cevabı yapıştırdım:

— Sevgili Bebek, turistik gezi de güzeldir belki.. fakat ben bu kentte sürekli olarak ikamet etmek istiyorum. Hangi mahallede

yerleşsek, ikametgâh belgemizi hangi muhtarlıkta düzenlesek acaba?...

Dişi kahkahalar atarak güldü:

— Bu konuyu gelecek programımızda konuşuruz, dedi. Bugünkü yayınımızı burada kessek iyi olur... Tamam mı?...

Neresi tamam be birader?... Bir de (tamam mı?) diye sormaz mı? Her şey daha yeni başlayacaktı... Her şey yarı yerde kaldı... Ama.. bazı şeylerin yarıda kalması da güzeldir...

Kaldığımız yerden gelecek yayınımızda devam etmek üzere Meyve Kent'ten en iyi dilekler.

BİR LİRA

BUNDAN altı yıl önceydi galiba. Elime bir yerden üç beş kuruş para geçmişti. Bu parayla borçlarımın bir kısmını kapadıktan sonra, geriye de yüz lira kalmıştı. Karım illâ ki tutturdu:

— Bunun yirmibeş lirasını çocuğun üstüne bankaya yatıralım, hem de bir kumbara alalım!... diye.

Ondan sonra başladık, kumbaradaki para hayâlleri kurmaya... Günde şu kadardan atsak, bu kadar eder, ayda şu kadar, yılda şu kadar, on yılda şu kadar... Darda kaldığın zaman alıver git bankaya, boşaltır kumbarayı gör işini...

Öteki akşam, sanki çocuğa bir paket çikolata getiriyormuşum gibi pozla girdim evin içine. Uzattım kumbarayı oğlana:

— Al bakalım oğlum, bu senin, dedim.

Çocuk açtı, kumbara pırıl pırıl... Yüzünü buruşturdu, birazcık oynadı, sonra da maketin üzerine bırakıverdi... O gece merasimle ilk bir lirayı ben attım kumbaraya, sonra çocuğa:

— Bak oğlum, dedim, bundan böyle eline geçen parayı harcamıyacak, bir kısmını bu kumbaranın içine atacaksın!...

Nerde şimdiki zamanda öyle enayi çocuklar, zaten haftada eline bir lira ya veriyorsun, ya da vermiyorsun, çocuk akıllı çıktı ve bizim kumbara o bir liracıkla bir köşede kaldı durdu yıllar yılı...

Geçenlerde o denli sıkıntım vardı ki paradan yana, beş kuruşa muhtacım. Hemen aklıma oğlanın bankadaki yirmibeş lirası geldi. Paranın tümünü çekecektim. Bu arada, kumbarayı da geri vermek gerektiği için, onu da yanıma aldım ve bankaya geldim... Uzattım defteri, uzattım kumbarayı... Memur, kumbarayı şöyle bir salladı:

— Boş galiba? dedi.

— Yoo, dedim, içinde bir lira var, 1967 yılında atmıştık...

Memur, anahtarı çıkardı, altındaki kapağı açtı, kumbarayı salladı. Memurun da, benim de gözümüz camın üzerindeydi. Ama nedense bir lira düşmedi yere. Memur geri çevirdi kumbarayı, salladı, bir kez daha boşaltmak istedi amma nafile... Çevrildiğinde şıkır şıkır ötüyor, ama para yere düşmüyordu. Memur:

— Allah Allah, dedi... Kardeşim kilidiyle falan oynamayasınız?

— Yoo, dedim. Sizden aldığımız gibi duruyor, eve götürür götürmez içine bir lira attık, o zamandan bugüne de hiç ellemedik...

Memur, tekrar çevirdi, para şıkır şıkır, çevirdi öbür başına, salladı salladı, bir lira düşmez...

— Bu ne biçim iştir? diye mırıldandı...

Ben de mırıldandım:

— Gerçekten bu ne biçim iştir?...

Çevir salla, şıkır şıkır ötsün, tekrar bu tarafına çevir, bir lira yere düşmesin... Memur parmağını soktu içine, ara ara bir lira yok...

— Yok, dedi...

— Nasıl olur kardeşim, verin bakalım bana!...

Kumbarayı elime aldım, şöyle salladım, şıkır şıkır ötüyor:

— Bakın, dedim, bir lira içinde...

Memurlar, birer ikişer başımıza toplanmaya başladılar. Biri akıl verdi:

— Şöyle kıvırta kıvırta sallayın!

Tuttum kumbarayı kıvırta kıvırta salladım, çok güzel, şıkır şıkır ötüyor bir lira...

— Şimdi çevirin!...

Çeviriyorum, para yok...

Başka bir memur aldı elimden kumbarayı:

— Yapamıyorsunuz ki kardeşim, dedi, bakın benim gibi şöyle hızlı hızlı döndüre döndüre sallayacaksınız, sonra birdenbire başaşağı getireceksiniz...

Döndürdü döndürdü, başaşağı getirdi, hem şıkırtı kayboldu, hem de bir lira ortalarda yok...

— Verin bana, dedi şişman bir memur... Öyle mi çıkarılır para? Şöyle yapacaksınız!...

Adam kumbarayı öyle sallayış salladı ki iki üç kez, nerdeyse kolu, omuz başından, kürek kemiği yuvasından çıkacaktı:

— Bakın, dedi, şimdi nasıl düşecek...

Nah düşer!... Para yine yok... Bankada memur kalmadı başımıza birikmedik. Her biri kumbarayı eline alıyor, Zati Sungur'luğunu, Abra Kadabra'lığını gösteriyor, hokus pokus, bir lira ortada yok... Bankaya gelen müşteriler de, kumbaranın başına biriktiler, âdeta durdu bankanın işleri... Deli olacak millet nerdeyse Kumbaranın içine giren çıkan parmağın haddi hesabı yok... Adam sallıyor:

— Hah tamam, diyor, parmağını dürtüyor içine, ardından:

— Para yok yahu! diye bağırıyor.

O zaman ben alıyorum kumbarayı elime:

— Bakın kardeşim, bu para sesi değil mi? diyorum...

— Tamam, diyorlar...

Sağolsunlar, dayanamadılar, birinci müdür, ikinci müdür de geldiler bizim kumbaranın başına... Bir birinci müdür gösterdi hünerini, bir ikinci müdür gösterdi hünerini, ı-ıh, bana mısın demiyordu bir lira, inat ediyor, bir türlü çıkmak istemiyordu kumbaranın içinden... Birinci müdür avurtlarını şişirdi, üfürdü içine, ikinci müdür kalemini soktu karıştırdı beş dakika, yok yok, çıkmıyordu bir türlü para ortaya...

Gişenin önü sanki ana baba günü... Dersiniz faiz kuponlarının parasını veriyorlar...

— Ver kardeşim bana, diyen alıyor eline kumbarayı, sallıyor sallıyor, hoopp çeviriyor, ondan sonra bravo yerine tüm milletin bol bol kahkahasını alıyor...

Belki yarım saatten fazla banka bizim kumbarayla ilgilendi... Yâni o yaşlı adamcağız gelmeseydi, belki de akşama dek, tüm müşteriler ve banka personeli bu sihirli kumbaranın içinden bir lirayı çıkarmak için uğraşacaklardı... Hattâ bir ara birinci müdür, kumbaranın içine el fenerini tuttuğunda, bir lirayı gördüğünü bile iddia etmiş:

— Orada yahu, nah orada! diye bağırmıştı...

Ama, hiç kimse de parayı gün ışığına çıkaramamıştı... Yaşlı adam, kalabalığa doğru yaklaştı, kumbarayı eline aldı. Sordu:

— Kimin bu?

— Benim, dedim.

— Ne zaman atmıştın sen bu bir lirayı içine?

— 1967 yılında...

Yaşlı adam, tatlı tatlı gülümsedi:

— Elbette çıkmaz, dedi...

— Çıkmaz mı?

Sanki kendisiyle alay etmişim gibi kızıverdi birdenbire:

— Çıkmaz elbette efendi, dedi. Utanıyor işte... Onu utandırmadan çıkarmak gerek...

Hepimiz şaşırmıştık... Banka personeline seslendi:

— Bana oradan bir dolar bulur musunuz?

Banka müdürü, gitti kasadan bir on dolarlık aldı geldi. Yaşlı adam, on dolarlığı, kumbaranın deliğine doğru yaklaştırdıktan sonra, çok tatlı ve yumuşak bir sesle:

— Gel aslanım benim bakiyim, gel yavrucuğum bakiyim, haydi utanma utanma, bak burada, senden daha fazla utanacak biri var, haydi çık çocuğum, haydi çık... dedi.

Bir lira, yuvarlanır gibi, çok az bir sesle tıngır diye düştü yere...

Muzaffer İZGÜ

Kirli hava, büyük şehirlerde her gün artarak tehlike yaratıyor.

— Gazeteler —

— Hanım, kapa şu pencereyi de musluğu sonuna kadar aç.. biraz temiz hava alalım allasen!..

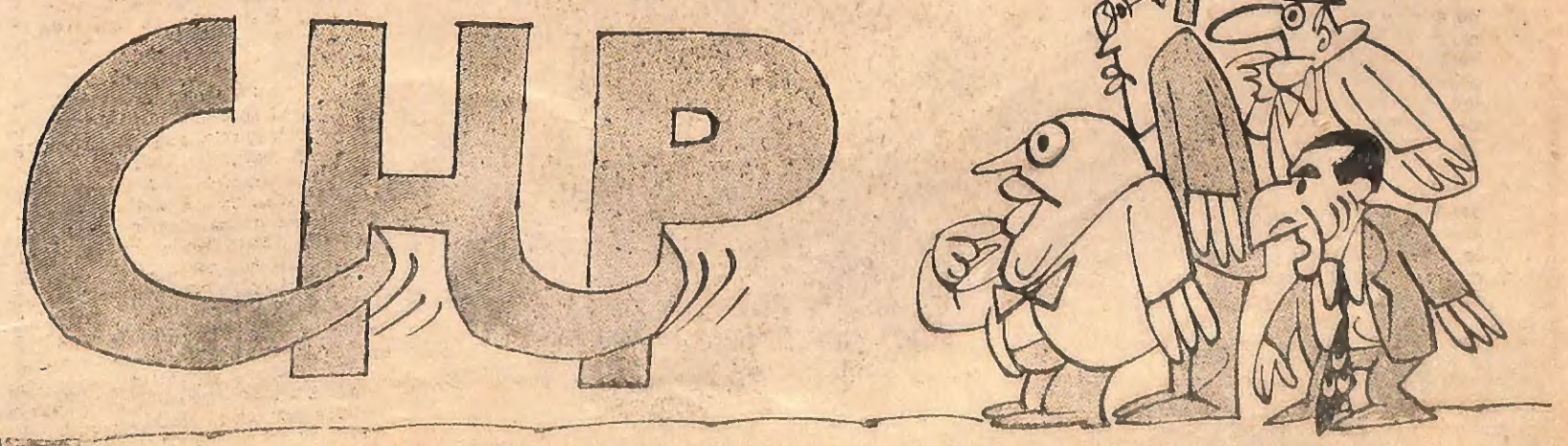

— Demirel, «CHP'den yeni kopmalar bekleyenler boşuna bekleyecekler» dedi. —

Siyah Mersedes

VEDAT SAYGEL

KİŞİ vardır, durumu hiç de kötü olmadığı halde kendini karamsarlıktan kurtaramaz. Biraz yağmur sepelese, evini sel basacağını sanır. Bir esinti olsa, kasırgaya uğramışcasına paniğe kapılır.

Kişi vardır, elinde avucunda metelik olmadığı halde umudunu yitirmez. Sele kapılsa, bir özel yatın gelip kendini kurtaracağını sanır. Kasırgaya tutulsa içini, uçak oyıculuğuna çıkıyormuş gibi tatlı bir duygu alır.

Karı-koca biz bu ikinci sıralamanın insanlarındanızdır işte. Yokluğun, çaresizliğin göbeğine düştüğümüz halde bir umut zenginliğine kapılmışız ki, sormayın. Onbeş gün arayla ikimizin de işlerine son verilmiş, kimin umurunda? Evin elektriği suyu kesilmiş, çocukların okul taksitleri birikmiş, alacaklılar kuyruğa girmiş! Hani başkaları olsa yataklara düşer ya, biz nerdeyse hovardalığa çıkacağız! İçimizde bir umut, bir umut, kulağımız kaşınsa:

— Bize bir kısmet var ya, hayırlısı olsun bakalım, diyoruz.

Oysa kısmet gelse de bulamaz bizi. Öyle bir savunma durumuna geçmişiz ki, dışarıyla her türlü irtibatımız kesilmiş. Ama dedik ya, umut doluyuz. Kazara gözümüz seğirse:

— Hayırdır inşallah, diyoruz. Bize bir sevinç var ya...

Hani birimiz de:

— Hayâlle yaşayan açlıktan gidermiş, diyemiyoruz. Sevinecek, kısmet bekleyecek halimiz mi kalmış?

Ama kulak kaşınması kısmet, göz seğirmesi sevinç belirtisiyse neden umutlanmayalım? Kulaklarımız pil.li radyonun hırıltılı sesinde, gözlerimiz gazetelerdeki banka ilânlarında harıl harıl kısmetimizi arıyoruz. Spiker, Milli Piyangonun yarın çekileceğini mi söylüyor?

— Allah büyüktür, diye ellerini açıyor eşim. İster misin büyük ikramiyelerden biri de biz garipleri sevindirsin?

İnsan beleşe vurgun olunca:

— Yahu bileti olmayan kimseye piyango varır mı, diyemiyor. Kaptırıyor kendini hayâle... Olur mu olur.

— Eee, belıi olmaz, diyorum. Kısmetinde olanın kaşığına çıkarmış.

Sonra başlıyoruz kurmaya:

— Çok değil, bir yüzbin lira vursa...

Hemen oracıkta on milyonluk iş yapıyoruz. O bitiyor, geçiyoruz bankalara... Hesabımız yok diye bizi çekilişten mahrum bırakacak değiller a. Bir miktar da onlardan topluyoruz, gün dediğin nedir, bitiveriyor hemen. Çoluk çocuk akşamı bir tarhanayla atlatıp, vuruyoruz kafaları. Bu kez başlıyor rüya faslı. Sabah gözünü açan daha «Günaydın» demeden:

— Hayırdır inşallah, diye başlıyor söze.

Bizim hanım rüya yorumlamaanın da ustasıdır. Batağa mı saplandınız? Yücelere çıkaçaksınız demektir. Bir ağacın tepesinde mi kaldınız? Önemli bir mevkie geleceksiniz demektir. Sıkıntıya mı düştünüz? Refaha ereceksiniz demektir.

Rüyasında beni bir siyah Mersedes'in içinde gördüğü gecenin sabahı:

— Sana binlerce şükür Yârabbi! diye açtı ellerini. Çektiğimiz bunca sıkıntının bir gün sona ereceğini biliyordum zaten. Sen kalk bir traş oluver hemen.

— Yahu dur, bir çay içelim, kafamız yerine gelsin önce.

— Durulacak günlerden değil sevgilim, traş olurken de içersin çayını.

Sevinçten etekleri zil çalıyor kadının. Bir yandan rüyasını tamamlıyor, bir yandan traş suyunu hazırlıyor:

— Ah mümkün olsaydı da, kendini sana gösterseydim. Arabaya bir kuruluşun vardı ki, sinema artistleri halt etmiş yanında! Arabanın çevresinde binlerce insan...

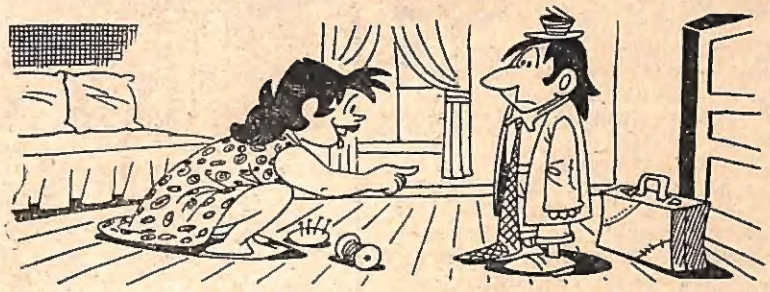

Traş takımı önüme geldi.

— Siyah, tez haber demektir. Otomobil ise mevki, makam... Biraz sonra kapımız çalınırsa şaşma!

— Aman, deme!

Çoktandır müjde getirecek haberciyi beklediğimizden, olur musunu, olmaz mısını düşünmüyorum bile.

Bir solukta traşı bitirdim.

— Çay...

— Çayı bırak şimdi şekerim, hazırlan önce. Adamların karşısına don paça çıkmayacaksın ya... Gerekli öte berini bir çantaya koy, giyin, süslen...

— Yahu ne iş için nereye götürüleceğimi bilmeden nasıl hazırlanırım?

— Ya bak bunu hiç düşünmemiştim.

Elini çenesine koyup oturdu karşıma.

— Müjdenin nereden geleceğini bilsek...

Kafa kafaya verip başladık düşünmeye. Bankalardan olamazdı. Hem hiçbirinde hesabımız yoktu, hem ikramiye listelerinde isimlerimiz yoktu. Toto'dan vuramazdı. Piyangodan çıkamazdı derken çay demlemek için mutfağa giden eşim:

— Başımıza devlet kuşu konmuş da haberimiz yok ayol, diye bağırarak atıldı boynuma. Müjdeli haberin gelebileceği her yeri düşündük de, bir Ankara gelmedi aklımıza!

— Ankara mı?

— Ankara ya... Gel bak...

Bir telâşla daldık mutfağa. Perdeyi araladı ki, aman Allah! Evi kuşatan yüzlerce insanın arasındaki gazeteciler makineler ellerinde, kafalarını kaldırmış harıl harıl bizim pencerelere bakınıp durmuyorlar mı! Elim ayağım çözüldü:

— Ne yapacaklar bana dersin?

Koştu odaya.

— Aman Allahım, diye döndü. Ön taraftan sokağa baktın mı?

— Ne var ön tarafta?

— Buradaki kalabalığın iki misli de orada var!

Ohoo, bizim ev kuşatılmış da haberimiz yoktu! Perdeyi aralamamla onca kalabalığın arasında siyah bir arabanın arkasını görmem bir oldu!

— Araba, diye bağırdım eşime. Siyah araba da gelmiş!

— Mersedes mi?

— Ne bileyim markasını...

Baktı, arabayı tümüyle göremedi ama:

— Vallahi rüyada gördüğüm arabanın eşi, dedi. Gidiyorsun. Nihayet senin ismin de akıllarına geldi demek! Haydi, çabucak giyin hemen...

Giyineceğiz ama topu topu bir ceketle bir pantalonumuz var, onların renkleri de birbirinden çok ayrı. Şimdi bu dar zamanda ne bulup giyeceğini mi düşünürsün, poz poz resimlerini çekecek olan gazetecilerin sorularına vermen gereken cevabı mı tasarlarsın! Hangi makama, hangi mevkie getirildiğini bilsen, gene kolay ya, bilmeden ne söylersin?

Sırtımdan hiç çıkartmadığım günlük giysilerimi önüme seren eşim:

— İmkânı yok bu paçavralarla yüce Meclise giremezsin, dedi.

— Eee, ne yapacağız?

— Kiralık da olsa bir yerlerden sana bir frak bulacağız.

— Diyelim eş dost yardımıyla kiralık bir frak bulduk, sokağa nasıl çıkarız yahu? Kapıyı açmamızla kendimizi arabada bulmamız bir olur!

— Dur, ben yan taraftan Güzin hanıma bir sesleneyim.

Sokak kapısı da güm güm vurulmaya başlamasın mı!

— Ben gelinceye kadar açma sakın, diyen eşim gözden kayboldu.

Başına gelmeyen bilmez, tüm vücudum tir tir titriyor heyecandan. Bizim eski valizi çektim önüme, hem vereceğim demeci kafamda hazırlamaya çalışıyorum, hem pijama, iç çamaşırı, nüfus cüzdanı gibi gerekli öte beriyi yerleştiriyorum.

Rengi atmış lâcivert bir takım elbiseyle dönen eşim:

— Giy şunları, dedi.

Güzin hanımın büyük oğlunun elbiseleriymiş.

— Frak değil ama, ne de olsa resmi bir giyim sayılır.

Giydim. Pantalonun ağı diz kapaklarımda, ceketin eteği benim pardesünün boyunda. Sağımdan solumdan şöyle bir bakan eşim:

— Pardesünün düğmelerini ilikledin mi, hiç belli olmuyor, dedi. Ankara'ya indin mi, bir terzi bulursun önce.

Ankara'ya gitmek bir şey değil, hayırlısıyla şu kapıdan bir çıksak önce. Sokak kapısı da yıkıldı, yıkılacak! Başıma komşuların birinden bulduğu fötr şapkayı oturttu, elime eski valizi tutuşturdu, cebime gene komşuların birinden uydurduğu elli lirayı «Belki lâzım olur» diyerek koydu:

— Şimdi sen merdivenin orta yerinde dur, gazetecilere poz vermeye hazırlan, dedi.

Basamakların birinde durdum. Kapı açıldı, kimsecikler yok görünürde. Eşim şaşkın:

— Çık da bir görünüver, diye fısıldadı.

Çıktım, dışarda kimsecikler yok! Yalnız beni gören bir kaç komşu pencerelerden kafalarını çıkarmışlar, sırıta sırıta bana bakıyorlar. Belki haberi vardır diye koştum karşımızdaki tütüncüye, görünmek amacıyla bir sigara alayım dedim, sigarayı verdi, parayı aldı, paranın üstünü verdi, az önceki kalabalıktan, gazetecilerden, siyah arabadan tek kelimeyle bahsetmedi. Dayanamadım sonunda:

— O kalabalık neden toplanmıştı? dedim.

— Hiç birader dedi. Milletin işi gücü yok, siyah bir araba sizin evin önündeki elektrik direğine bindirmiş, onca insan olayı seyretmeye koşuşmuş. Hattâ biri kalabalıktan fenalaştı da, su istemek için sizin kapıyı çaldılar.

Ardıma baka baka eve dönüp çıkardım emanet lâcivertleri sırtımdan. Ama eşimin umutları gene taptaze. Gözlerini iki dakika yumuyor, bolluğa, bereketе, kısmete, sevince yorumlanan üç beş rüya birden görüyor. Kadıncağız başımıza bir devlet kuşu konacağına öylesine inanmış ki, Güzin hanımdan aldığı elbiseyi bile geri vermedi de, rüya görüp yorumunu yapmaktan vakit buldukça orasını burasını makaslayarak bedenime uydurmaya çabalıyor.

Ben ne mi yapıyorum? Bu ara tüm gücümle günün birinde gazetecilere vermek zorunda kalacağım siyasî demeçleri hazırlıyorum.

Vedat SAYGEL

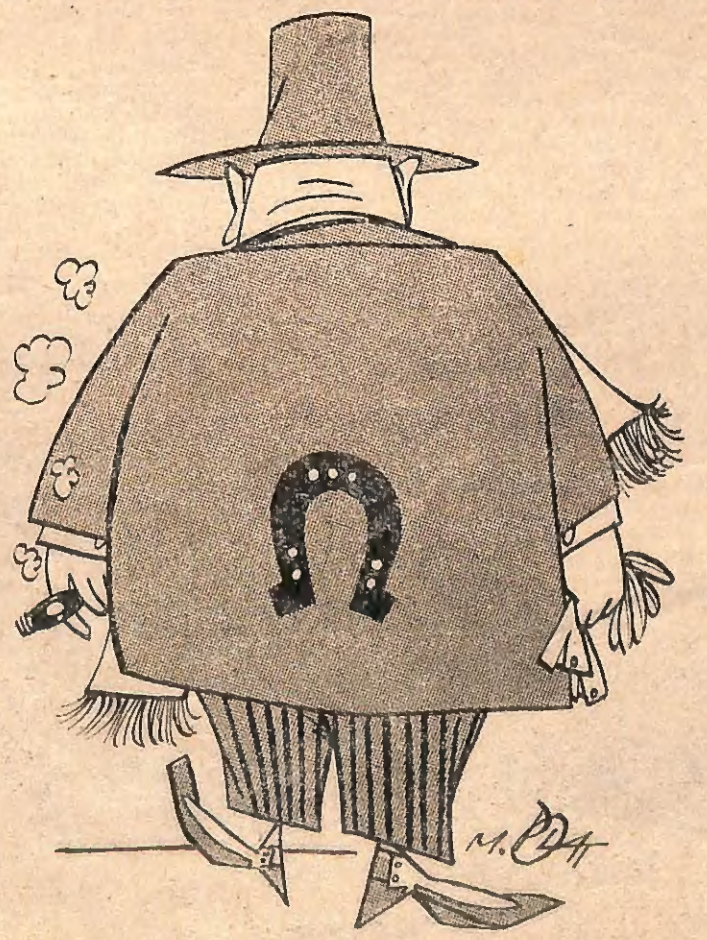

— AP. dokuz parlamenteri ihraç etti. —

YELPAZE

REFİK ERDURAN

CURNATA

PAKİSTAN'DAKİ en yaygın meraklardan birinin bıldırcın döğüştürmek oldu. ğunu biliyor muydunuz?

Ben bilmiyordum. Bu hafta bir haberden öğrendim. İlk tepkim haberin kahramanlarına fena halde içerlemek oldu. Ama sonra düşününce...

Durun, olayı başından anlatayım.

Efendim, İngiltere'nin Bradford adlı endüstri kasabasında —bizim Alman kentlerindeki vatandaş gruplarımız gibi— kalabalık bir Pakistanlı işçi topluluğu varmış. Son aylarda acayip bir durum oranın polisinin dikkatini çekmeye başlamış:

Her pazar sabahı o işçiler üçer beşer kişilik gruplar halinde yan sokaklardan geçerek belirli evlerde toplanıyorlarmış. Bazıları değerli yahut önemli bir şey taşıdıklarını belli eder biçimde ellerini dikkatle ceplerinde tutuyor, ya da gazete kâğıdına sarılı küçük bir şeyi ceketlerinin içine saklamaya çalışarak yürüyorlarmış. İşin tuhafı, Pakistanlı işçileri gözetleyen polislerden birkaçı o gazete kâğıdına sarılı şeylerin kıpırdadığını gördüklerini yeminle iddia etmişler!

Konu üstüne raporlar biriktikçe birikmiş. Karakollarda, müdürlüklerde, hattâ gizli emniyet merkezlerinde belgeleri inceleyen âmirler duruma hiçbir anlam verememişler. Pakistanlıların hiç kimsenin aklına gelemiyecek kadar melunca bir domuzluk hazırlamakta olmalarından kuşkulanmaya başlanılmış. Sonunda sorunu bir baskınla aydınlatmaktan başka çare kalmadığına inanmışlar.

Gerekli yargıç kararları, arama izinleri falan alınmış. O pazar sabahı polis ekipleri en kalabalık Pakistanlı grubunun toplanmış olduğu evin kapısına dayanıp zili çalmışlar. Kapıya gelen olmamış. Bir daha, bir daha çalıp da açtıramayınca polisler kapıyı kırıp içeri dalmışlar.

Bakmışlar ki bodrum kattaki iri bir odanın ortasına beyaz çarşaflar serilmiş; çarşafların çevresini heyecandan kapı zili falan duyamıyacak halde bir kalabalık almış. Orta yerde, çarşafların üstünde de bir sürü öfkeli ve sarhoş bıldırcın birbirleriyle alt alta üstüste boğuşmakta.

Evet: Zilzurna sarhoşmuş gladyatör bıldırcınlar. Zira bıldırcın milleti ayıkken dövüşmezmiş. Odanın orasında burasında konyağa batırılmış arpa kümeleri bulununca kuşçağızların nasıl zom edildikleri de anlaşılmış.

Tam 23 bıldırcın ve 40 Pakistanlı ele geçmiş baskında. İşçilerin hepsi tutuklanmış. Ve şu suçlardan yargılanıp ikişerbin lira kadar para cezasına çarptırılmışlar:

1) Kumar oynamak;
2) Hayvanları sarhoşluğa teşvik;
3) Dövüştürerek kuşlara eziyet etmek...

Dediğim gibi, önce benim de tepkim İngiliz'lere hak verip Pakistan'lılara içerlemek oldu.

— İnsaf be! dedim; bıldırcın dövüştürmek insanın nereden aklına gelir?

Ama sonra düşündüm:

Her yiğidin ayrı yoğurt yeyişi... Renkler ve zevkler... Kimin kime lâf etmeye hakkı var?

İngilizlerin hükümdarlarına varıncaya kadar bütün aristokratlarının at üstüne bahse tutuşması kumar sayılmıyor da aynı işi Pakistanlıların bıldırcın üstüne yapmaları neden kumar olsun?

Eziyet, sarhoşluğa teşvik, dövüş seyri konularına gelince...

Ben kendim «Aman yirmi az oldu, şunu otuza çıkarayım» diye bıldırcın vurmak için nefes nefese dere tepe gezmişimdir kaç kereler.

Gerçi başkalarını sarhoş edip kapıştırmak, sonra da seyrine bakmak gerçekten çirkin bir merak. Ama bunu her çapta yapmayan toplum var mı?

Hele biz! Şampiyonlarındanız o pasif sporun.

Sarhoşluğa teşvik yalnız alkolle olmaz ki. Baş döndüren, denge bozan, ölçü şaşırtan her şey yarar aynı işe.

Söz gelimi, pohpoh... Şımarıklıklar karşısında pısırıklık... Ya da «Altta kalma, göster kendini» diye azdırma...

Biz bu yollardan ne kuşlar kapıştırıyor, sonra da evlerimizde sessizce oturup şenlik seyrediyoruz!

Ne kargalar, ne papağanlar, ne kazlar, ne şaşkın ördekler, ne baba hindiler, ne kartal cakalı çaylaklar...

Bıldırcının lâfı mı olur?

Refik ERDURAN

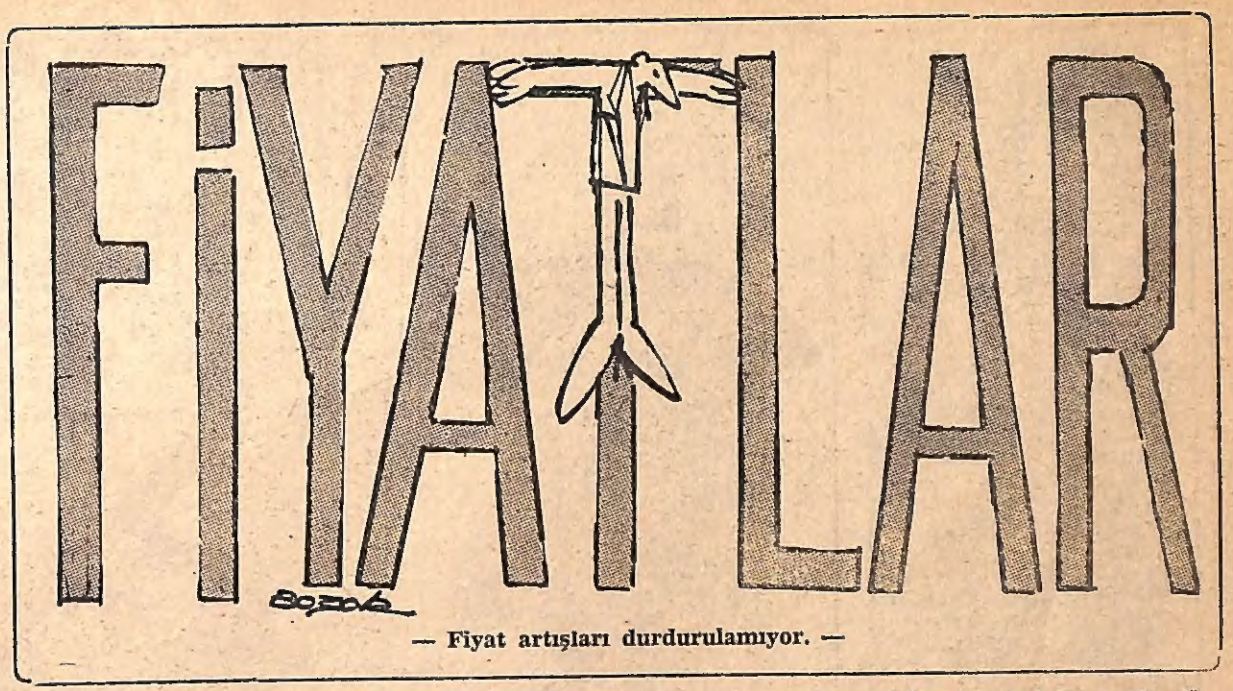

— Fiyat artışları durdurulamıyor. —

NİSAN YAĞMURU

Toprak;
Emzikli bir kadın gibi,
Kabartmış göğüslerini
Nisan yağmuru ile doyarak...
Tohum;
Çatladı,
Çatlayacak...
Nisan yağmurunun gizi,
Mayıs'ta başlayacak.
Buğday,
Pamuk,
Üreticinin gözünde,
Nazlı bir çocuk...
Üreten Mutlu;
Ya sattı,
Ya satacak.
Tüccar mutlu,
İki taraflı kazanacak...
Yıl geçecek,
Nisan yağmuru yine,
Toprağa bereket ekecek...
Toprak;
İkiz, üçüz doğurmak için
Esmerleşecek,
Gebeleşecek...
Denizde midyeler bile mutlu,
Nisan yağmurunun damlaları
Midelerinde incileşecek...
Ben,
Benim gibiler,
Sanırım değişmeyecek;
Yine veresiye,
Yine taksit,
Yine kira...
Ve yine,
Yüzümüzdeki tükürüğe
Nisan yağmuru, diyecek...

Fikret YILMAZ

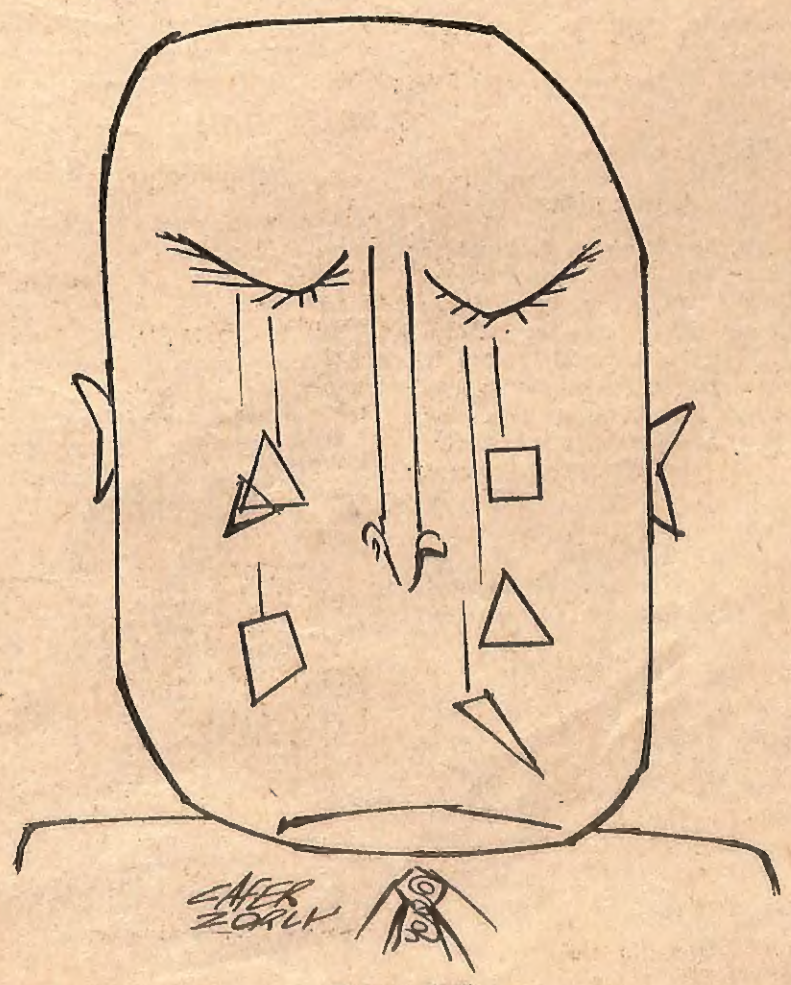

— Picasso öldü. —

MODERN ATASÖZLERİ

— S —

* Sabreden memur birikmiş maaş farklarının gelecek yıl verileceğini işitir durur.
* Sadık dost ile sabit fiyat yoktur.
* Sağır işitmez yakıştırır; kel saçsız gezmez, kafasına peruk yapıştırır.
* Sakal olsaydı iş oldurmada etkili; keçiyi yaparlardı milletvekili...
* Sana vereyim bir öğüt; her işini torpille, dayıyla yürüt!
* Sanatına güvenen onunla yetinir; güvenemeyen göğsünü, bacağını gösterir...
* Sanat altın bileziktir; ama gazinolarda, sinemalarda icra-yı sanat edersen... Yoksa hava alırsın sen!
* Say beni, sayayım seni. Sev beni, özel otomla gezdireyim seni...
* Sayılı parada bereket yoktur; onun için iki yakası bir araya gelmez işçi ile memurun...
* Sen ağa, ben ağa, bu reformu kim yapa?
* Sen arabalı, ben yaya. Ben fakülte bitirdim ama sen gittin Almanya'ya...

Erhan TIĞLI

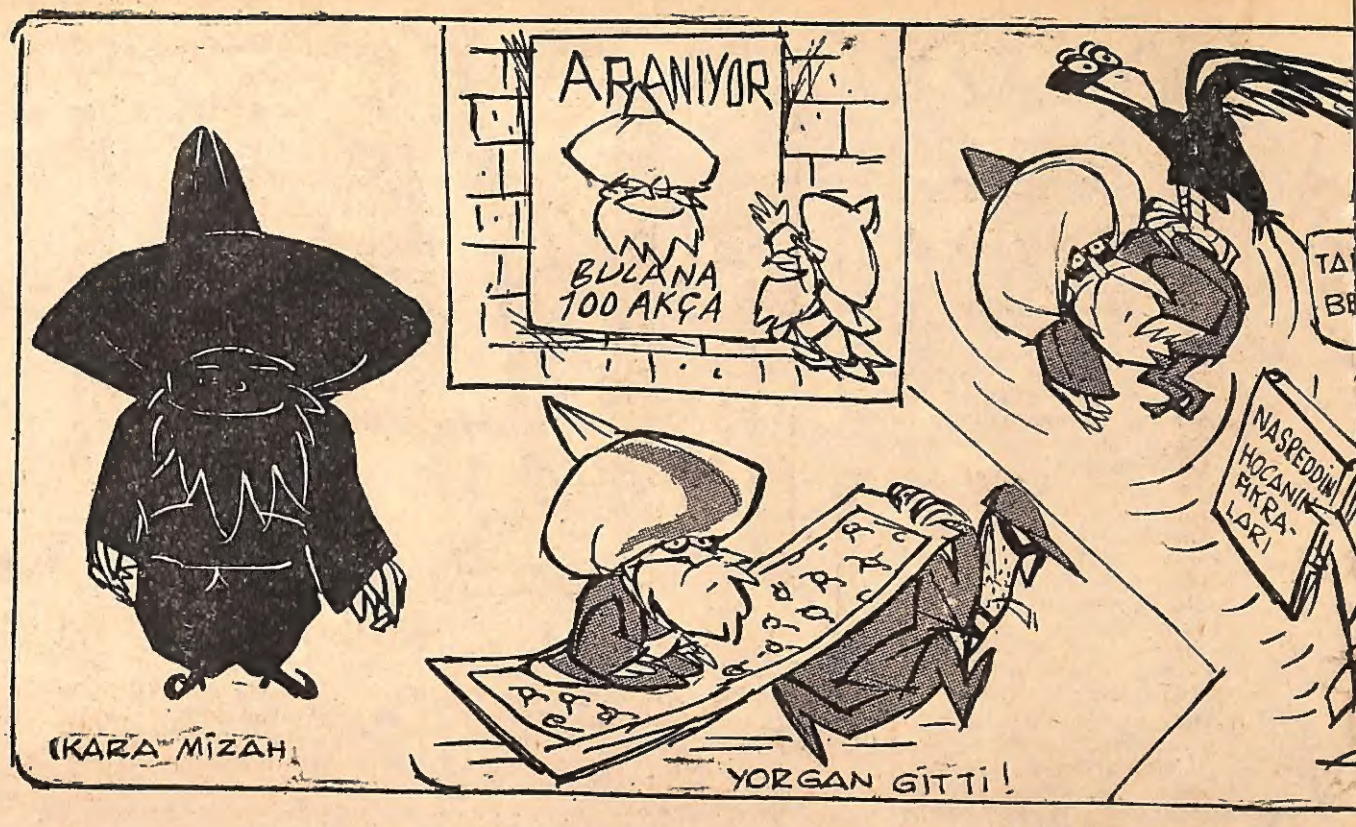

— Karagöz'den sonra, Nasreddin H

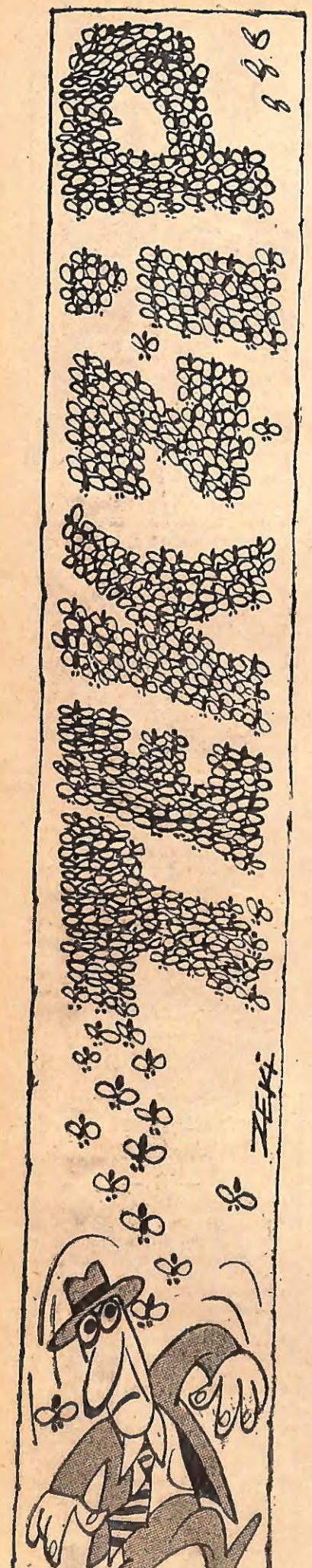

— İstanbullular sineksiz bir yaz geçirecek. —

yedi

PAZARTESİ :

23'ten 73'e

23 Nisan'lardan birini daha kutlarken, geride bıraktığımız elli yılın özetini büyük kurtarıcımız ölümsüz Atatürk'e bir rapor halinde sunmakla haftamıza başlayalım isterseniz:

Güçlüyüz, çalışkanız, zenginiz yüce ATAM...

Pabuç fiyatlarından yalınayak kaldı vatan!

SALI :

Güme gider

İnsanlar gibi eşyalar da şaşırdılar mı, ne; bir taşıt aracı gösteremezsiniz ki içinden adına, şanına uygun bir şey çıksın. Sihirbaz külâhına döndü mübarekler. Gözlerinizin önünde ağır yüktüyle pat pat yol alan bir kum motorundan ne umarsınız? Bir de aranıyor ki, kumların altına milyonlar değerinde televizyon malzemesi gizlenmiş!

Balıkçı motorunda kamyonlar dolusu kaçak sigara çıkar.

Yolcu motorunda silâh bulunur.

Yolcu otobüsünden çıka çıka uyuşturucu madde çıkar.

Yolcu uçağından saat çıkar.

Hani kazara bir de yolcu bulunsa, adı geçen araçlarda eğer... «Nasıl girdin, kim bindirdi?» soruşturması sanırız kıyamete dek sürer!

Yasak madde, kaçak eşya çıkmasına alışılan bir araçtan yolcu çıkar da, kuşkuya kim düşmez?

ÇARŞAMBA :

İnce hesaplar

Hesap uzmanları, geçen yılın 1000 lirasının, günümüzde 900 liraya düştüğünü açıklarken, gazetelerden biri de Adana Belediyesinin metrekaresi 1000 lira olan arsaları, memurlarına 1 liradan sattığını yazıyor.

Yalnız yazmakla kalsa iyi. «Yolsuzluk» diyor. «Arsa yağması» diyor ki, suçlamanın bu kadar ağırına sanırız kimsecikler hak vermez.

Belediye bu... Para konusunda yaş tahtaya basar mı?

Geçen yılın 1000 lirasının 900 liraya düştüğünü öğrendi, «Bugünün 900 lirası, nasıl olsa gelecek yıl 800 liraya düşecek» dedi.

700, 600, 500 derken, on yıl sonraki 1 liranın bugünün 1000 lirasına eşit olacağına aklı yattı; o rayiç üzerinden tuttu arsaları sattı!

PERŞEMBE :

Böyle olur

Sultan Abdülhamid'in iç çamaşırları satışa çıkarılmış.

Çamaşır dedikleri de, topu topu iki adet don.

Fiyatı, toplam 12 bin lira... Bir antikacı dükkânında müşterisini bekliyor.

Devletin kaderini ellerinde tutanlar kendi yarınlarını hep kendileri hazırlıyor.

Kimi, milletinin kalbine taht kuruyor; kiminin donu gömleği pazarda müşteri arıyor!

Ya

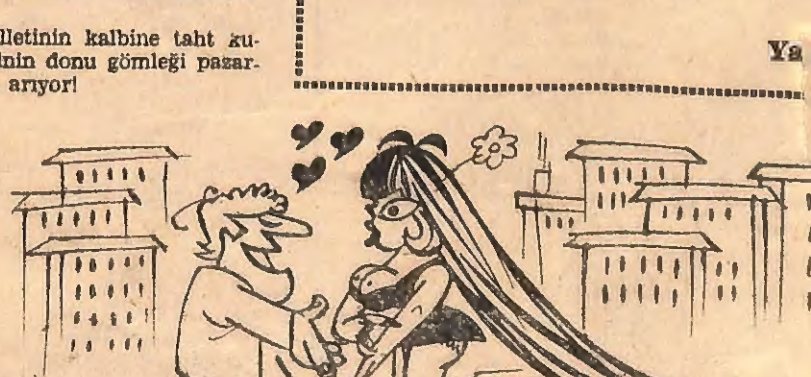

— Görmüyor musun

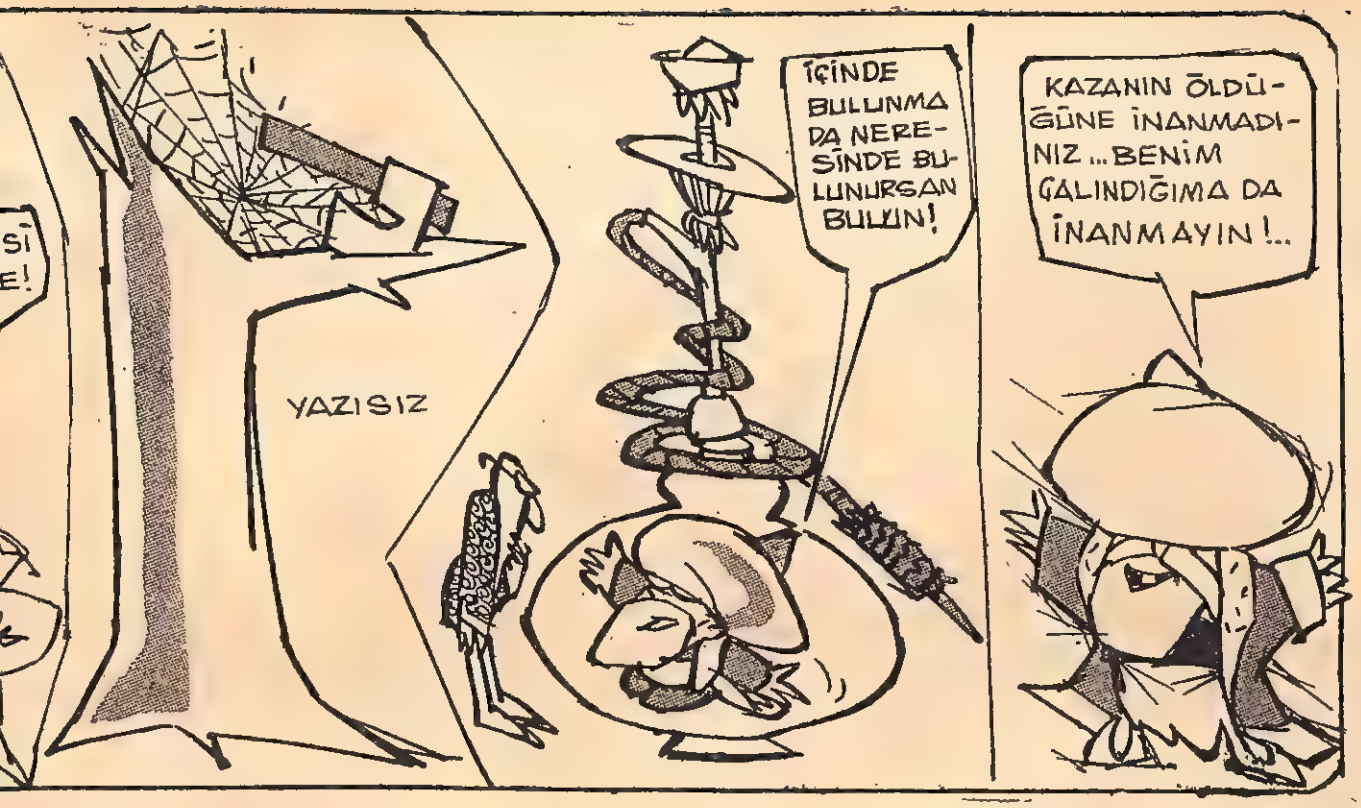

da bir İran'lı tarafından çalındı. —

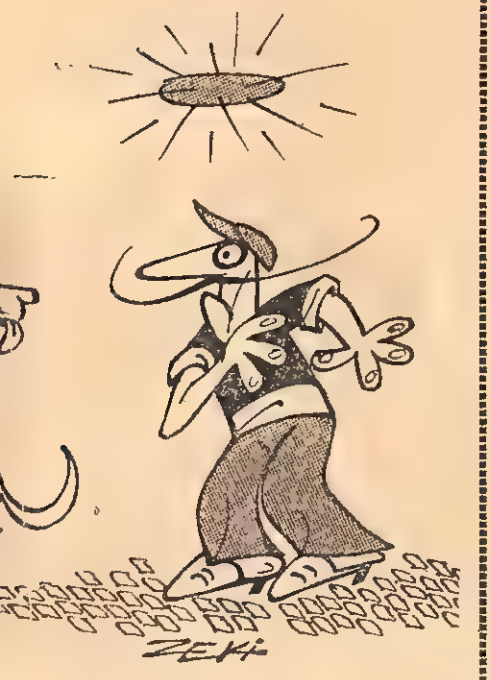

Kocama bağlıyım!..

CUMA :

Mevsimi ya

Kudüs'te bir mağazayı ellerine geçiren Kara Panterler, pahalılığı protesto amacıyla tenzilâtlı satış yapmışlar.

Tenzilâtı anladık. Mevsimidir, her yerde indirimli satışlar var.

Anlamadığımız, Kudüs'te Ticaret Odaları her halde yok ki, kontrolu ele almış gerillalar!

CUMARTESİ :

Var mı inanmayan?

Yüzüne bakıyorsunuz, gencecik bir delikanlı.

Kollarına bakıyorsunuz, bileklerinde kelepçe...

Resim altı yazısına bakıyorsunuz, altında iki sözcük: «Katil oldu!»

Söylediklerine bakıyorsunuz, «Alay etti benimle» diyor. «Sen de erkek misin dedi, sonrasını hatırlamıyorum.»

İçimiz sızlayarak hatırlatalım: O, «Sen de erkek misin?» deyince, erkekliğinizi ispata koyuldunuz... Ve sonra bildiğiniz gibi oldunuz.

Hani hiç yoktan dünyanın zamanı hapishanelerde çürümek erkeklikse, boşverin, önce biz vazgeçeriz erkeklikten.

GÜN

PAZAR :

Anladık ya

Ankara'da bir gün yaşamak, 10 paket sigara içmeye bedelmiş.

Abant'ta bir hafta dinlenmek, bir yıl doktor kontrolünde gıda rejimi yapmaya bedeldir.

Bir söylentiye göre de, Uludağ'da birkaç gün geçirmek, bir kuzu çevirmesini âfiyetle gövdeye indirmeye bedelmiş.

Eh, sigara hazır. Sağlık yerinde. Yemek mükemmel. Geriye sadece iki şey kalıyor.

Şu kahrolası ev kirası ile Ankara'ya, Abant'a gidecek yol parasını da bir bulsak...

Bunca çabaya rağmen

Son üç ayda dört milyar lira basmışık.

Gene de pahalılık var, para darlığı var.

Hani bir de ara sıra kalpazanlar yardıma koşmasa, millet ne yapar?

Şiir gibi

Dr. Kemal Demir CGP'ye girmiş.

Hatırlayacaksınız, CHP'nin Melen Hükûmetine verdiği 6 bakanından biriydi sayın Demir. CHP. bakanlarını çekmeye karar verince, partiden çekilmeyi bakanlıktan çekilmeye tercih ettiler, «Bağımsızız» deyip gittiler.

Derken Talû hükûmeti kuruldu, aynı Demir yeni hükûmetin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı oldu.

Dengeyi sağlamak amacıyla olacak, atladı ikili koalisyonun zayıf kanadına.

Seçmen ne der bilinmez. Ama şair Orhan Veli şu günlerde yaşasaydı hani, yeniden döktürürdü kahramanlık şiirini:

«Neler yapmadık bu koltuk için...
Kimimiz inançlarımızdan döndük,
Kimimiz partimizden tüydük!»

Vedat SAYGEL

Yazılı

Bu dolap kimin

ŞEN YUVA apartmanının kapıcısı Hasan efendi avazı çıktığı kadar apartman sahibi Mösyö Vahram Şurupyan'a doğru bağırıyordu:

— Gelsin de alsın bakalım... Bu dolap burdan çıkmaz... Ya benim cesedim çıkar ya bu dolap...

— Zooo nasıl konuşorsun?... Herifçioğlu karakola gitmiş, hüviyetini ibraz etmiş isem, bu dolabın Ahmet Salep'in olduğu tasdik edilmişidir. Biraz sonra buraya gelecek ise dolabını hıp diye alacaktır. Senin yaptığın kanuna aykırıdır evlâdım...

— Ulan bütün bu dalavereleri sen çevirdin. Sen yüz iranı almak için benim ikiyüz liramı yakacaksın ha?... Senin leşini şuraya uzatırım kefere!...

Hasan efendi elini arka cebine attı. Daireyi kiralayan talebeler Hasan efendiyi tuttular:

— Ne yapıyorsun Hasan efendi, yedi çocuğunu düşün!...

Hasan efendi ter içinde oturdu:

— Bu herif yok mu, bu herif?!.

Vahram Şurupyan biraz cesaret alarak cevap verdi:

— Ben bir kerem herif değilimdir. Bugüne bugün Şen Yuva apartmanının sahibiyimdir. Sen kim olorsun da bilip bilmeden beni itham edorsun zo?... Kanuna karşı gelmiş isen cezan ağırdır ahbar. Ben olmasaydım sokaktaydın.

— Ulan altıbin liramı aldın da beni bu izbeye tıktın. Utanmaz herif! Bir odanın içinde altı çocuk, ben, bizim karı, kalorifer kazanı, aşağıya yığdığın hırdavat... Daha sayayım mı?... Bir helâ bile yaptırmadın da tenekenin içine işimizi görüyoruz... İnek gibi yaşıyoruz inek...

— Daha evvelsi ne idin?

Hasan efendi birden yerinden fırlayıp bir tekme savurdu. Fakat tetikte olan Vahram yana kaçarak savuşturdu.

— Ne yaporsun evlâdım, kıymetli bir mütahidi mort edeceksin?...

Hasan efendiyi gene oturttular. Neyse o sırada kapı çalındı. Gidip açtılar. Önde çatık kaşlı bir polisle ufak tefek bir adam girdiler. Polis odadakileri süzdü ve kalın bir sesle konuştu:

— Burda bu beyin gardrobu varmış. Zabıtlara göre alıp götürecek. Dolap nerdeyse çıkartın.

Hasan efendi birden gene ortaya atıldı:

— Polis efendi, dolap benimdir. Çünküm bu beyin eniştesi bizim karıya dolabı ikiyüz liraya satmış. Versin paramı alsın dolabını.

Vahram da aradan sıyrılarak atıldı:

— Zo evlâdım bu Ahmet Salep bu dairede ikamet etmiş isem, kendisinin bana yüz lira havagazı, elektrik borcu varıdır. Makbuzları ibraz eder isem şaşıp kalırsınız.

Polis şaşkın bakındı: Sonra Ahmet beye sordu:

— Bak ne diyorlar?...

— Benim eniştemin bunun karısına dolabı satma sı beni alâkadar etmez. Kime sormuş da dolabı satmış? Sonra o kadın ne diye malın sahibini bilmeden parayı vermiş?...

Ben de lâfa karıştım:

— Doğru...

Vahram heyecanla haykırdı:

— Doğru deorsunuz ama hakkaniyet yenor evlâdım. Benim alacağım ne olacak?

Ahmet bey Vahram'ı süzdü. Gülümsedi:

— Su, elektrik, havagazı parası borcun var diyorsun. Ben o paraları ödedim. Sana da beş kuruş vermem...

Hasan efendi:

— Verme beyim, dedi. Bu domuz herife bir kuruş verme!...

— Peki sana ikiyüz lira mı vereyim yâni?...

— Tabii ver ikiyüzümü dolabımı al...

— Yahu onu eniştem satmış, onu bul paranı al. Bana ne?...

Ben gene lâfa daldım:

— Hakkın var...

Polis sinirle bağırdı:

— Dâvanızı halledin... Benim işim var... Dolap şimdi kimin?...

Ahmet bey bir sigara yaktı:

— Benim polis efendi. Size faturasını gösterdim. Alıp götürmek de hakkımdır.

— Ama enişten kapıcıya satmış.

— Bana ne eniştemden. Bulsun eniştemi, alsın parasını efendim. Aaaa...

Vahram araya girerek kendini savundu:

— Evlâdım şimdi sen aklın sıra benim yüz liramı vermiyeceksin?... O haldem dolabı katiyen vermoorum.

Ahmet bey artık tahammülünün taştığını belirten bir sesle:

— Kimin malını veriyorsunuz?... dedi.

— Benim malımı. İkiyüz liramı ver...

— Eniştemden al dedim.

— Enişteni nerde bulayım?...

— Burda kanun var. Nizam var. Fatura var. Kimse dolabı almama mâni olamaz. Rica ederim memur bey, vatandaşın malına zorla el koymak istiyorlar... Vazifenizi yapın...

Hasan efendi, polisin kolunu tuttu:

— Ben fakir bir adamım. Bunun eniştesi beni dolandırdı. Belki de bu herif eniştesi ile birlik... Dolabı mahpusa düşsem bile vermem...

Polis, Ahmet beye şüphe yle baktı:

— Sen dolandırıcı mısın?...

— Ne... ne münasebet... Değilim...

Vahram bu sefer Hasan efendi tarafından olarak bağırdı:

— Ne malûm?... Zamanımızda kimin ne olduğu ağnaşılmıyorsam, senin de borcunu ödememek istemen bunu gösteroor evlâdım... Dolabı hıp diye alacağını sanmayasın, ağnadın?...

Ahmet bey büsbütün içerlemiş olarak Vahram'ın karşısına dikildi:

— Gangster misiniz be! Ben adamı ne yaparım biliyor musun?...

Hasan efendi birden Ahmet beye doğru horozlandı:

— Hiçbir şey yapamazsın. O benim bugüne bugün patronum. Ver paramızı al dolabını. Yoksam leşini sereriz...

— Duydun ya polis efendi, tehdit var...

Polis daha şaşkın:

— Ama beyim sen de adamların parasını ver...

— Yahu eniştemden...

— Ben enişteni tanımam.

— Şimdi tanımam deorsun zo... Karabıyıklı bir heriftir. Üstelik de dolandırıcıdır...

— O halde verin bana üçyüz lira alın dolabı. Dolabı ben altıyüz liraya aldım...

Polis, kafası daha karışarak sordu:

— Yâni bunların da sana üçyüz lira borcu mu var?...

— Dolabı almak isterlerse var...

— Ben ikiyüz liramı isterim...

— Ben de yüz liramı istemiş isem hâlâ vermemişidir...

Ben gene lâfa karıştım:

— En iyisi dolabı satın.

— Neden satayım? Dolap benim...

— Hayır benim...

— Ben yüz liramı almaz isem kanunen dolap benimdir...

Dolabın kimin olduğu ve neticenin kimin lehine sonuçlandığını bilmiyorum. Çünkü işim olduğundan çıktım. Böyle karışık meseleler tıpkı bazı teşekküllerin başkanlık seçimine benziyor. Ortada bir dolap var, alacaklar verecekler de işe karışınca ortaya bakın neler çıkıyor. Bana kalırsa bütün suç kendi malı olmadığı halde dolabı satan enişte denen herifte...

Suavi SÜALP

Yazısız

NE ŞEHİTTİR NE GAZİ..

METİN BANLI

---NE HAKEM.

YUH

NE KADAR HEYECANLIYIM... FENERSARAYIN GALATABAHÇEYİ MUTLAKA YENMESİ LÂZIM ŞAMPİYON OLABİLMESİ İÇİN

GIIIR

GIIIR!

VE TAKIMLAR SAHAYA ÇIKIYOR

HAKEM ÜÇLÜSÜ

VE MAÇ BAŞLADI

DÜÜÜT!

GOLL

EYVAH KENDİ KALEME ATTIM..

İŞTE BÖÖYLE ATARLAR

GOOL

NOLUYOR YAHU!

GOOL

DAHA SONRA

BİZİM TAKIM YENDİ YA! OH OLSUN!...

..MAÇTAN DÖNDÜ NİYAZİ

Ver Elini Almanya!

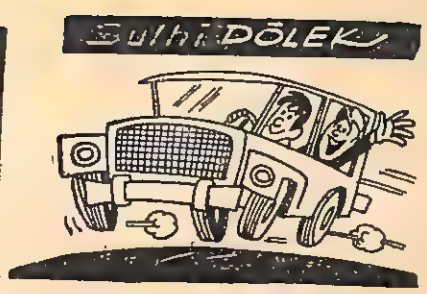

BU bizim Murtaza, yanına bir şoför katıp getirmiş kasabadan dönerken. Daha doğrusu, şoför bunu arabasına alıp getirmiş. Ben tam kuşluk uykusuna yatmıştım ki, kapı gümbürdedi. Kalkıp baktım, Çolak Hakkı'nın yeğeni...

«Ne var len?» dedim.

«Seni kahveden çağırıyorlar Halil emmi,» dedi.

«Hangisinden?»

«İttiyarlarınkinden.»

«Nedenmiş ki?»

«Demediler neden olduğunu. İvedi gelsin dediler.»

«İyi hele. Yüzüme bir su vurup geliyorum.»

Kapıdan girdiğimde, sonradan şoför olduğunu öğrendiğim tanımadığım herifle bizimkiler koyu bir sohbete dalmışlardı. Murtaza da herifin elini öpecek neredeyse... Osman ağanın omuzunu yumruklayıp yumruklayıp, «Aha bak işte,» diyor. «İyi adam dediğin böyle olmalı. Beni alıp ta kahvenin kapısına kadar getirdi bu kardeşlik. Beş kuruş para almadan, ta kasabadan buraya...»

Yabancı ezilip büzülüyor, «Yok canım,» diyor boynunu büküp. «Getirdiysem kara gözlerin için getirmedim ya. Belki bir iki yolcu çıkar da iş yaparız.»

Beni gördüler:

«İşte Halil bu,» dedi Murtaza.

Tanımadığım herif ayağa kalkıp bir törenle sıktı elimi.

«Hadi gene rezil,» dedi Çolak Hakkı sırıtarak. «İyi olacak hastanın a. yağına gelirmiş hekim.»

Ya mahmurluğumdan iyice sıyrılamamıştım daha, ya da beni alaya alıyor herifler:

«Ne hekimi? Ne hastası?»

«Almanya'ya gitmek için kuduran sen değil miydin? İşte bu arkadaş Almanya'ya yolcu taşırmış.»

Dipdiri oluverdim birden:

«Gerçek mi?»

«Gerçek ki hem de nasıl! Kapıdan bineceksin arabaya, Almanya'da ineceksin.»

«Olur mu öyle dalga?» dedim, olacağına inanmak isteyerek. «Pasaporttu, muameleydi...»

Hepsi bilmiş bilmiş sırıtıp birbirlerine baktılar. Çolak Hakkı tanımadığım herifin sırtını sıvazladı:

«Bu arkadaş var ya, bu arkadaş... Tam takım. Her şey hazır...»

«Ayıbettin,» der gibilerden elini sallayıp dudağını büktü adam.

«Göster hele kâğıtlarını, göster de görsünl» dedi bizimkiler bir ağızdan.

Herif isteksiz isteksiz elini cebine attı. Damgalı mühürlü birtakım kâğıtlar çıkardı. Gene istemeye istemeye birini uzattı bana. Okudum:

«Yanda resmi görünen Necmi Yıldırım, her seferinde iki kişiden fazla olmamak ve de bu kişiler körlük, sağırlık, topallık, uyuz, saçkıran ve sair dertlere müptelâ bulunmamak kaydıyla Almanya'ya işçi ihraç etmeye tam selâhiyetlidir. İşbu selâhiyetname yukarıda adı geçen Necmi Yıldırım'ın şahsına mahsus olup yetkisiz kişilerce istimali cezayı müstelzimdir.»

Kâğıdı geri uzattım. Altımdaki sandalyeyi herife doğru çektim:

«Demek Necmi adın, öyle mi arkadaş?»

«He ya,» dedi.

«Nerelisin aslen?»

«Ankara'dan.»

«Ne işin var buralarda?»

«Ankara'dan iki tüccar alıp getiriydim. Dönerken de boş dönmeyeyim, belki bir iki Almanya yolcusu bulurum dedim.»

«İyi etmişsin. İyi etmişsin gerçekten...»

Aldı beni bir düşünce. Gitmek istemesine istiyorum, hem de nasıl! Gelgelelim uzak yer Almanya denen memleket. Rap diye karar verilmez ya böyle bir işe. Dünyanın türlü türlü hali var.

«Selim'e de haber saldık,» dedi Çolak Hakkı. «Onun da gönlü olursa birlikte gidersiniz.»

Selim'in adını duyunca rahatladım biraz. Öyle ya, yalnız olmak nerede, adamın yanında bir can yoldaşının bulunması nerede... Selim gidecekse ben de giderdim anasını sattığımın! Sırtımda yumurta küfesi yok ya!...

«Kaça çıkar bu iş bize Necmi kardeş?»

«Orası kolay canım,» dedi.

«De hele sen şunu da, kolay mı değil mi biz karar verelim.»

Çayını höpürdetip şöyle yukarıdan aşağı süzdü beni bir. Tamam!... Kim beni böyle yukarıdan aşağı süzdüyse şimdiye kadar, hep hoşlaşmıştır. Askere gitmeden şube komutanı süzdüydü böyle, topçu olduydum.

«Senin için sekiz taneye olur.»

«Sekiz ne? Yüzlük mü?»

Karşısında bebek varmış gibi sırıttı:

«Binlik canım!... Bu zamanda yüz kâğıdın adı bile geçmiyor.»

«Doğrusun,» dedim. «Doğrusun ya, çok para sekizbin...»

«Almanya'da bu parayı bir ayda kazanırsın. Hani ne demiş büyüklerimiz, kazın geleceği yerden...»

«Bu da doğru. Lâkin...»

«Lâkin?»

«Bende bu kadar para arama.»

Selim soluk soluğa geldi o sırada. Nelerin döndüğünü öğrenince manda lökü gibi gevşeyiverdi. Gelgelelim, sekizbini duyunca, benim gibi onun da neşesi kaçtı:

«Aga, bu iş yatar!» dedi.

«Paranız yok mu şimdi sizin?» diye sordu Necmi denen.

«Olmasına var ya, bu kadarı yok.»

«Ne kadar var söz gelimi?»

«Benden iki üç bin çıkar,» diye boynunu büktü Selim.

«Eh, bir o kadar da benim var. Yıllardır beş beş biriktirdiğim...»

«Paranız yoksa krediniz de yok değil ya?»

İri iri açılıverdi gözlerimiz:

«Yâni bu iş veresiye de olur mu? De hele kardeş, eğer olursa Almanya'dan bir yerine iki yollarız sana.»

«Yok,» dedi herif «Dediğim o değil. Yâni benden değil, eşten dostan bulamaz mısınız?»

Bir hüzündür çöktü gene içimize. Kim verir bu kadar parayı bize ha deyince?

«Yalnış anlamayın. Çok ağzım yandı benim bu işlerden. Kaç kişi yedi paramı.»

«Sen de haklısın,» dedi Selim sıkkın sıkkın.

«Eh, ne yapalım?» dedi şoför Necmi. «Sağlık olsun. Bana müsaade ağalar. Yolcu yolunda gerek.»

Kasketini kafasına geçirip kapıya yollandı. Arabanın üstüne tünemiş veletleri kışkışlayıp içeri girdi, oturdu. Motoru çalıştırdı. Selim'le ikimiz kapının ağzından mahzun mahzun bakmaktayız uçup gitmek üzere olan devlet kuşuna.

«Şunun olurunu söylesen...» diye sızlandı Selim ağlamaklı.

«He ya,» dedim. «Eli boş döneceğine...»

Adam arabadan indi. Bize doğru bir kaç adım geldi. Az önce beni süzdüğü gibi Selim'i de süzdü yukarıdan aşağı:

«Valla,» dedi, «benzin parasını bile zor kurtaracak ama... Sevdim sizi. Kafa başına beşbin diyelim, nasıl?»

«İn hele biraz daha kardeş.»

«Dörtbin beşyüz. Son fiyat. Oluru olmazı bu. Daha beş kuruş inemem.»

Selim'le benim kafalarımızdan aynı şey geçmiş olacak, dönüp Osman ağanın ellerine sarıldık:

«Ne olursa senden olur Osman ağa. Biz elimizdekini koyalım, sen de tamamla üstünü. Bire birbuçuk öderiz şart olsun!»

Hık mık etti ya, sonunda razı ettik. Kahveci Reşat'tan kâğıt kalem isteyip bize senetleri imzalattı Osman ağa.

Sevincimizden hop oturup hop kalkıyoruz.

«Ne vakit çıkarız arkadaş? Öbürsü gün?»

«Yok canım,» dedi şoför Necmi. «Akşama çıkalım hemen. Bugünün işini yarına bırakma demişler Hem sonra...» Sırıtıp gözünün birini kırptı. «... kazancımdan da olmak istemem. Benim burada iki gün boş yatmam demek, en az beşbin kaymeden olmam demek.»

«Doğru,» dedik. «Biz gidip çıkınları hazırlayalım bâri.»

«Durun hele,» diye önümüze geçti. «Sizi muayene etmedim daha.»

«Ne muayenesi kardeşlik?»

«Kâğıdı okudunuz. Bir illetiniz varsa sonra bana sorumluluk gelir. Soyunun hele.»

O kadarı olacak elbet... Kolay iş mi Almanya'ya gitmek? Çıkardık gömlekleri. Herif çevremizde dolanarak oramızı buramızı iyi bir yokladı. Kafamızı eğdirip saçlarımızın arasında bit aradı. Dişlerimize baktı:

«Giyinin,» dedi. «Muayeneyi kazandınız. İkiniz de katır gibisiniz.»

«Sağol,» deyip gömlekleri giydik.

İkindi vakti bütün köylü dışarı döküldü bizi uğurlamak için. Herkesle helâllaştık, Osman ağadan başka. «Alacağım olan paradan başka bütün hakkım helâl olsun,» dedi Osman ağa, ötekilerden farklı olarak. Arkamızdan su dökenler mi ararsınız, «Sık sık mektup yazın e mi dingiller!» diye bağıranlar mı... Sonunda tozları havalandıra havalandıra hareket ettik.

* * *

Candan bir oğlan Necmi... Bir süre radyo dinledik. Biraz çene çaldık. Bizim Selim bir türküdür tutturdu. Necmi'nin kafası şişmiş olacak, gene radyoyu açtı. İçimizde köyden ayrılmanın burukluğu var ya, sevincimiz coşkumuz bunu unutturuyor. Hava kararırken yol kenarındaki bir lokantada karnımızı doyurduk. Bira mira içtik. Gene yola düzüldük.

Git babam git. Selim dürzüsü horul horul uyumaya başladı. Bendeyse uyku tünek yok. Necmi'ye sorup durmaktayım:

«De hele Necmi kardeş, çok var mı daha?»

«Ohhoo, daha dünyanın yolu. Sabret hele, sabret. Geleceğiz elbet.»

«Güzel memleket değil mi Almanya?»

«Güzel de söz mü?»

«Kadınları da güzeldir ha?»

«Güzeldir ya. Sen bana sor onu. Bir seferinde...»

Bir dolu hikâye anlattı Necmi Almanya avratları üzerine. Sonunda ben de kendimi tutamayıp dalmışım. Ne kadar geçti bilemem, bir sarsıntıyla uyandım. Selim de kaldırdı kafasını:

«Geldik mi hen?»

Baktım ki bir kömür [illegible]

Orhan ÖZDEMİR'in İtalya'da «Altın heykel» kazanan karikatürü:

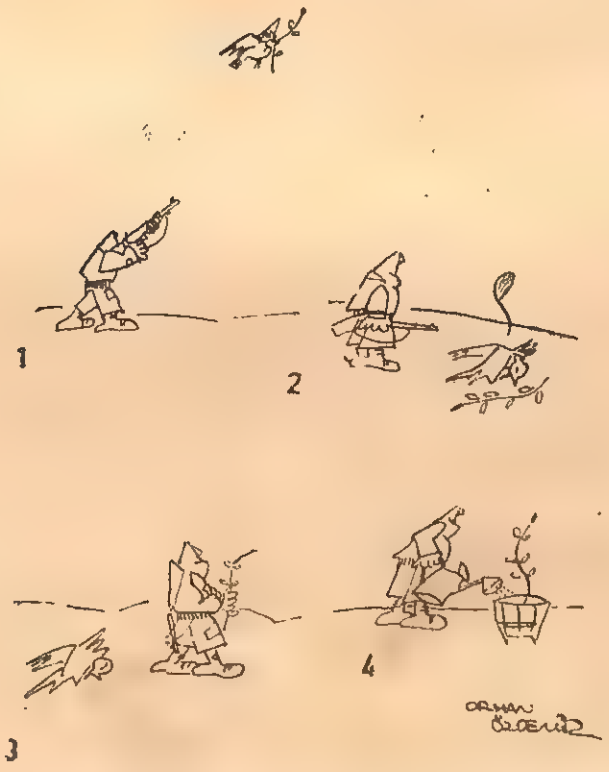

İtalya'da Bologna Pinci Uluslararası Çizgi Mizah ve Grafik Sergisinde yapılan yarışmada karikatürcümüz Orhan ÖZDEMİR «Altın Heykel» kazanmıştır.

AKBABA, sanat dünyamızın genç karikatürcüsü Orhan ÖZDEMİR'i candan tebrik eder, nice başarılar diler.

NE ŞEHİTTİR NE GAZİ..

METİN ŞANLI

---NE HAKEM.

YUH

NE KADAR HEYECANLIYIM... FENERSARAYIN GALATABAHÇEYİ MUTLAKA YENMESİ LÂZIM ŞAMPİYON OLABİLMESİ İÇİN

GIIIR

GIIIR!

VE TAKIMLAR SAHAYA ÇIKIYOR

HAKEM ÜÇLÜSÜ

VE MAÇ BAŞLADI

DÜÜÜTT!

GOLL

EYVAH KENDİ KALEME ATTIM..

İŞTE BÖYLE ATARLAR

GOOL

NOLLIYOR YAHU!

GOOL

DAHA SONRA

BİZİM TAKIM YENDİ YA! OH OLSUN!...

..MAÇTAN DÖNDÜ NİYAZİ

«Neresi burası Necmi?» dedim.

«Sınır kapısı.»

«Aboov, İstanbul'u neyi geçtik mi?»

«Saatler oldu. Araba vapurunda uyandıracaktım sizi çay may içersiniz diye ama, kıyamadım. Siz oturun burada hele, ben kâğıtları gösterip geleyim.»

«İyi ya,» dedik.

Gidip sağdaki küçük kulübede duran herifle bir şeyler konuştu. Geldiğinde elinde bir paket sigara vardı:

«İyi adamlar bu gümrükçüler,» dedi. «Güle güle hediyesi bile verdiler. Tüttürün bakalım birer tane. Yol birazdan açılacak.»

Sigaraları yakmamıza kalmadan önümüzdeki ışık yeşile döndü. Necmi besmeleyi çekip bastı gaza. Sınırdan da çıkmıştık ya, kimin gözüne uyku girer artık.

«Daha çok var mı Necmi?»

«Sıkın hele dişinizi. Az kaldı.»

«Bak helee!» dedi Selim. «Bunların ahalisi gâvur değil mi?»

«Gâvur, ne olmuş?» dedi Necmi.

«Gâvur da bu camiler neyin nesi?»

Güldü Necmi. Bilgili oğlan ama, şımarık değil yine. Tek tek anlattı. «Onlar,» dedi, «Osmanlılardan kalma. Hani atalarımız ta Viyana'ya kadar işgal etmişler ya Avrupa'yı... İşte bu camiler o zamandan kalma.»

«Haa,» dedi Selim alık alık. «Ben onu unuttuydum.»

Bir yerlerde durduk sonunda.

«Geldik,» dedi Necmi.

«Geldik mi?» diye sordum. «Daha sabah bile olmadı.»

Gene sabırla gülüp açıkladı Necmi. «Bak şimdi,» dedi. «Bizim memleketle bu memleket arasında saat farkı vardır. Bu yüzden iki gündür yollarda olduğumuz halde bu sana bir geceymiş gibi geldi. Anladın mı şimdi?»

«Ah benim bu kafa! Anladım ya.»

Bir şey de anlamadım ya, renk verecek kadar da deli değilim. Sonra oğlan kafasızın birini alıp Almanya'lara getirdiğini düşünüp dizlerini döver. Kafamı sallayıp sustum.

«Su otelde kalacaksınız bu gece,» deyip önünde renkli harflerle «Hotel» yazan yapıyı gösterdi. «Ben gidip Alman İşçi Müdürlüğüne hakkınızda gerekli bilgiyi veririm. Onlar da yarın gelip bulurlar sizi, götürüp işinize yerleştirirler.»

«Eksik olma,» dedik.

«Ben gidip odanızı tutayım. Siz çıkmayın arabadan hele. Gurbet elde çaldırmayalım arabayı, ne olur ne olmaz...»

«He ya,» dedik. «Sen git, biz bekleriz arabayı.»

«Sevdim bu çocuğu,» dedi Selim, Necmi gidince.

«Yardımsever oğlan,» dedim.

«Çook!» dedi.

Ecevit, «Demokrasi için esenlik yolu açıldı» dedi. — Gazeteler —

— Esen kalın, beyler!..

Az sonra geldi Necmi. Elimize bir anahtar tutuşturdu:

«Odanız hazır. Merdivenleri çıkınca sağdaki kapı... Bir güzel dinlenin şimdi. Yolda epey yorulmuşsunuzdur. Ha, içerideki herife gutnah demeyi unutmayın. Almanca'da iyi geceler demeğe gelir bu. Mademki geldiniz buraya, dillerini öğrenmeye de şimdiden başlamanız gerek.»

«Merak etme.» dedik.

Sepeti çantayı yüklendikten sonra Necmi'ye tekrar teşekkür ettik.

«Lâfı mı olur canım?» dedi.

«Gene görüşelim ha, Necmi kardeş? Buralara yolun düşünce ara bizi.»

«Görüşürüz ya. Almanya han, ben yolcu... Hadi Tanrı selâmet versin.»

«Sana da,» dedik. Gazlayıp gitti.

Otele girdik. Selim tezgâhın ardındaki herife «Tutnah» dedi. Adam da kafasını iki yana sallayıp «çık çık çık» yaptı dişlerinin arasından. Merdivenleri tırmanırken «Amma iş,» diye söylendi Selim. «Necmi tutnah demesini öğretti ama, karşılığının çık-çık-çık olduğunu demedi.»

«Öğreniriz,» dedim. «Zamanla hepsini öğreniriz.»

* * *

«Simit, taze simiiit!» diye bir feryatla uyandım.

Horuldayıp duran Selim'in karnını dürttüm:

«Duydun mu len benim duyduğumu?»

«Ha?» diye gözlerini ovaladı.

Simitçi gene bağırdı.

«Ulan bu memleketin simitçileri Türkçe mi bağırırlar?»

«Dur hele,» dedim. «Anlar gibi oluyorum. Almanya'da çok Türk varderler ya...»

«Eey?»

«İşte Necmi oğlan da gurbet elde garip kalmayalım diye Türk'lerin bol olduğu yere getirip bıraktı her halde bizi.»

«Aşkolsun oğlana!» dedi Selim pantalonuna uzanırken. «Bir adam ancak bu kadar düşünceli olabilir.»

«Aşkolsun!» dedim.

Giyinip aşağı indik. Geceki herif gene aynı yerinde oturuyor... Uykusuzluktan olacak, suratı asık mı asık...

Selim kulağıma fısıldı:

«Gördün mü işi şimdi? Daha günaydın demesini bile bilmiyoruz. Rezil olduk elin gâvuruna.»

«Boşver!» dedim. O sırada da adamın elindeki gazetenin başlığını okudum.

«Hey!» diye dürttüm Selim'i. «Ya ben hikmeti hüdayla uykumda söktüm Almancayı, ya da bu herifin elindeki gazete Türkçe.»

«Sahi ya,» dedi Selim kafasını kaşıyarak. «Öyleyse bu herif de Türk.»

«Sabahın hayırlı olsun,» dedim adama. «Çoktan beri mi buradasın?»

«Eh işte,» dedi ters ters. «Bir iki yıl oluyor. Neden sordun?»

«Hiç, merak işte. Memnun musun?»

«Öyle diyelim, öyle olsun... İyiydiniz dün gece.»

«Ha?» dedim.

«İyi çekmiştiniz kafaları. İstanbul'a ilk gelişiniz mi?»

* * *

Haftalardır orada burada sürtüp duruyoruz. Köye dönmeye de pek niyetimiz yok şimdilik. Neden derseniz, köylünün yüzüne bakacak halimiz yok bir.. Osman ağa parasını ister iki.. ve belki felek, Necmi denen yılan yavrusunu gene karşımıza çıkarır diye umuyoruz üç... İşte o zaman biz onu alıp götüreceğiz Almanya'ya. Gırtlağına bir ip bağlayıp yerde sürüye sürüye...

Sulhi DÖLEK

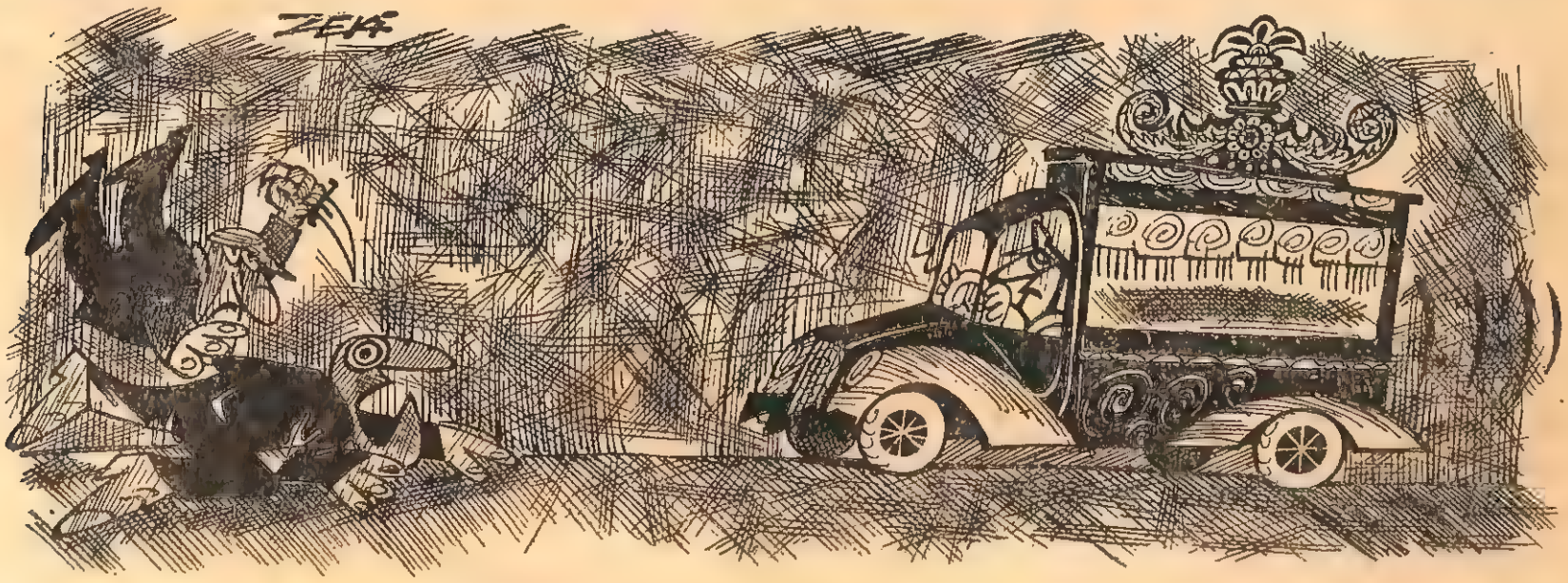

— İmdaaat!.. Yetişin, adam öldürüyorlar!..

Sizin için

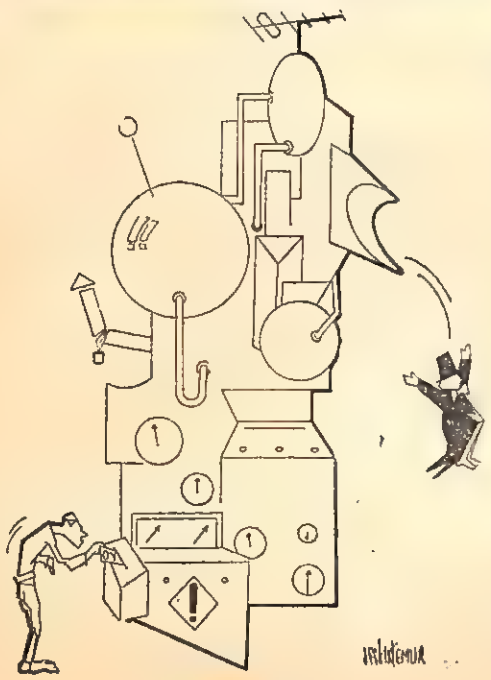

Yazısız

(Seçkin TEMUR)

CİNGÖZ RECAİ

Artık ayrımız
Ve de gayrımız yok.
Senin malın benim malım.
Benim malım,
Gene benim malım...

ATİLLÂ KANBİR
Plevne Mah. 6. Muh. No. 139
Altındağ/ANKARA

MERHABA!

Bir arkadaşımız çalışmak için Almanya'ya gidecekti. Bütün hazırlıklarını tamamladıktan sonra vedâ etmek üzere bize gelen bu arkadaşımız, Almanca bilmediği için, «merhaba» kelimesini hava alanında indiği zaman karşılayacak olan arkadaşlarına söyleyebilmesi için öğretmemizi rica etti. Biz de «merhaba» kelimesini Almanca olarak defalarca söylememize rağmen arkadaşımızın bunu bir türlü aklında tutamayışına karşılık kelimeyi ufak bir kâğıda yazıp kravatının iç tarafına toplu iğne ile tutuşturduk.

Arkadaşımız Almanya'ya vardığı an karşılamaya çıkanlara Almanca olarak merhaba diyebilmek için elini hemen kravatına götürür, fakat verdiğimiz kâğıt oradan düştüğü için kıravatın iç tarafındaki markayı okuyarak arkadaşlarına, treviraaaa... treviraa... diye bağırmaz mı?!.

İzzet ŞAHİN
Sıtma Eradikasyonu Bölgesi — SİİRT

★

ŞARKILARIN DİLİ

Ankara'nın yolları taştan,
Politikacı çıkardı beni baştan.
ANAYASA

Gamzedeyim devâ bulmam,
Türkiye'nin adın anmam...
UCUZLUK

Eylen bir haber ver, acele gitme,
İktidardan haber var mı postacı?...
ECEVİT

Faydası yoktur gözlerdeki yaşın,
Seçimden önce iyi düşün taşın.
HALK

Seçimi getiren sesleri dinle,
Dinle de oy'unu salıver gitsin.
POLİTİKACI

Mehmet YARPUZOĞLU
Kayabaşı Mah. Şehit Âşık Mustafa Sok. No: 5
K. MARAŞ

Yazısız

(Tayfur ŞAPOLYO)

İNEĞİN AŞKI

Kekeç Osman, kelimenin ilk hecesini takılmadan söyleyebilirse cümlenin tamamını çıtır çıtır söylerdi. Dinleyen, o kekelerken dudaklarının, ağzının, gözünün hareketlerine kapılarak gülüverirse, bir heceyi on kere tekrarlardı. Az konuşayım demez, hep ben konuşayım derdi.

Bana, komşu köylerden birine imam duran Osmancık'lı hocanın başına gelenleri anlatıyordu. Benim anladığıma göre şöyle olmuş:

Köye gelen dul hoca nasılsa evlenememiş. Köye geleli bir yılı aştığı halde hiç kimse şakadan da olsa «Seni evlendirsek nasıl olur» dememiş. Herkes kendi işine bakıyormuş. Osmancık'lının hünerleri de varmış ama, başı ağrıyan da, dişi ağrıyan da, çocuğu olmayan da gidiveriyormuş doktora... Gidenler de hep iyi oluyorlarmış...

Yaz böyle, güz böyle, kocaaa kış geçmiş aradan, neredeyse bir yaz daha gelecekmiş... Mescidin yakınından suya geçen kadınlar, kızlar bir kerecik olsun dinlenmeden gidiyorlarmış evlerine... Azıcık içinden kızarmış bunlara ya... «Lâhavle» çekip girmiş mescide, başlamış çocukları okutmaya... Talebelerinden biri, cimin üstüne ötre gelince «cöö» olacağını bilememiş. Çocuğa: «Oğlum ananın saçından iki kıl koparıp bana getirmezsen sen bu mushafı sökemezsin» demiş.

Çocuk anasına söylemiş, anası kocasına söylemiş. O da «Dur bakalım hiç ses çıkarma, ineğin kuyruğundan iki kıl kopar da yollayıver» demiş... Öyle etmişler.

Hoca güveniyormuş kendine. İsterse kuru deriyi yürütür, sevmeyenleri sever eder veya âşıkların her şeyi olan gönül bağlarını öyle koparırmış ki birini kedi, birini de köpek yaparmış...

Birkaç gün sonra hoca çeşmenin yakınında giyimli kuşamlı tesbih çekerken, nasılsa sığırın içinden bir inek böğüre böğüre hocaya yaklaşmış. Osman şöyle anlatıyordu:

«— Bö bö bö ğürü böğürüvemiş, bö bö bö ğürü böğürüvemiş... Ba ba başlamış mı ho ho hocanın üstünü başını yalamaya... Duymuşla mı köylüle... Ga ga gapmışla mı gazuğu, be be bestil etmişle O O Osmancuk'luyu...»

Öğr. Nurettin GAZİBEYOĞLU
Atatürk İlkokulu — KASTAMONU

GAF

Köpek, yabancı misafiri görünce havlamaya başladı. Köpeğin sesine açılan kapıdan bir kadın çıktı. Kadın, misafiri görünce gülümsedi ve köpeğe:

— Sus Bobi sus, o senin âbin, dedi.

Veysel KARASOY
PTT. Memuru — DEMİRCİ

AĞIR ÇAY

Şişgöbek İsmail sandalyeye kurularak ocaktaki orta üçte matematikten beklemeli Ali'ye:

— Alii... Şöyle ağır bir çay yap! diye seslendi.

Biraz sonra Ali çayı getirdi. Fakat çay tabağının içinde «Domino» taşı doluydu. Şişgöbek İsmail köpürerek:

— Bunlar ne? diye kükredi.

Ali:

— Ağır çay istemedin mi? İşte bak nasıl ağır oldu, dedi.

— Ulan sen benimle dalga mı geçiyorsun? Ben sana sorarım şimdi...

Derken Ali:

— Aman âbi, Cebir - Geometriden sorma da nerden sorarsan sor, dedi.

İsmail ŞİMŞEK
Haydarlı Ortaokulu Matematik Öğretmeni. Dinar/AFYON

(Nuri BİLGİN)

Yanlış hesap

İki zengin arasında:

— Pol senin hakkında kötü bir haber duydum. Veznedarın, hem kasayı, hem de karını alıp götürmüş, doğru mu?...

— Evet, fakat bana öyle geliyor ki o sahtekâr yaptığına pişman olup geri getirecek...

— Kasayı mı?...

— Hayır, karımı!...

Belediye reisi

Tren istasyonunda bir turist, bir yere telefon etmek istiyordu. Yanından geçen bir adama:

— Mösyö, dedi, içeri girip bir yere telefon edeceğim, iki dakika valizime bakabilir misiniz?...

Adam, kasıldı:

— İmkânı yok, ben bu kasabanın belediye reisiyim...

Turist:

— Ziyanı yok, dedi, size itimadım vardır!

Yazısız

MİLLETLER GÜLÜYOR

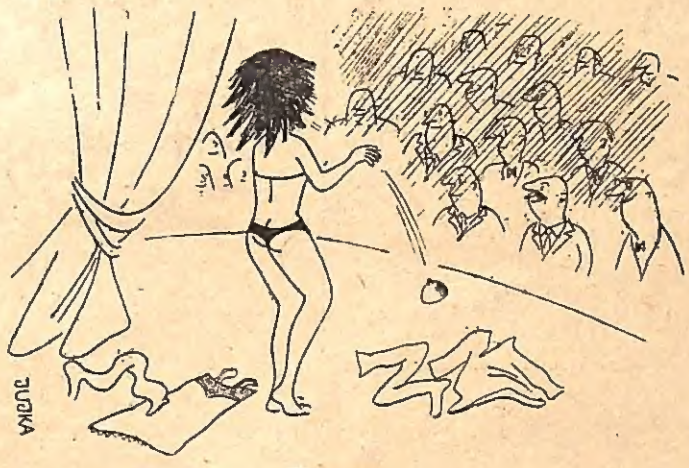

Yazısız

Zamane çocuğu

M. Gina yine gebe kalmıştı. Bir gün küçük oğluna sorar:

— Söyle bakayım Pierino, sana bir erkek kardeş mi getireyim, yoksa bir kız kardeş mi?...

— Bir Çinli yavrusu istiyorum.

— Tuhaf şey... Niye Çinli bir yavru istiyorsun?...

— Babamın onu görünce ne yapacağını merak ediyorum da...

Asansör!

Bir kızılderili ilk defa olarak New York'a gelmişti. Büyük bir binanın asansörü önünde durarak hayran hayran bakmaya başladı. O sırada asansöre yaşlı bir kadın binmişti. Durup bekledi. Biraz sonra yukarıdan inen asansörden genç bir kadının çıktığını görünce başını sallayıp gülümsedi:

— Ne acayip makine, dedi, daha önce bunu bilseydim, karımı alıp getirirdim!...

İlk radyo

Bir konferansçı anlatıyordu:

— Bayanlar, baylar! Şunu da biliniz ki, dünyada ilk radyo teğini kuran Âdem babamızdır!...

Dinleyicilerden bir kaçı hayretle sözünü keserler:

— Nasıl, bu imkânsız!...

Konferansçı sözlerine devam eder:

— Bilindiği gibi ilk defa durmadan konuşan bir nesne O'nun kaburga kemiklerinden meydana gelmiştir.

Dişçide

— Madam, ağzınızı bu kadar açmaya lüzum yok.

— Fakat siz, dişimi kerpetenle çekeceğinizi söylemiştiniz...

— Evet, kerpetenle çekeceğim, fakat ben dışarıda kalacağım.

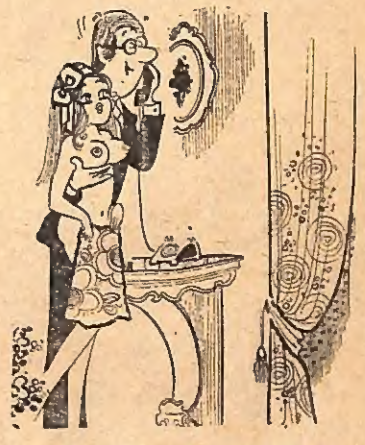

— Sen hiç merak etme dostum, yokluğunu aratmayacağım!...

Parasiyle değil mi?

Genç bir İskoçya'lı günah çıkartmak için kiliseye gider. Başrahibin yanına sokularak:

— Sayın peder, der, aramızda kalsın, ben bir inek çaldım, günahımı affettirmek için size geldim.

Rahip:

— Pehi, der, yalnız bunun için kiliseye ikibuçuk sterlin bağışlaman lâzım.

İskoçya'lı, cebinden beş sterlin çıkarıp rahibe uzatır:

— Alın bunu, üst tarafını verin.

Rahip ceplerini karıştırır:

— Oğlum, der, yanımda ufaklık yok. Git bu parayı bozdur da öyle gel.

İskoçya'lı biraz düşündükten sonra:

— Beş sterlin sizde kalsın, der, ben şimdi gider bir inek daha çalarım!...

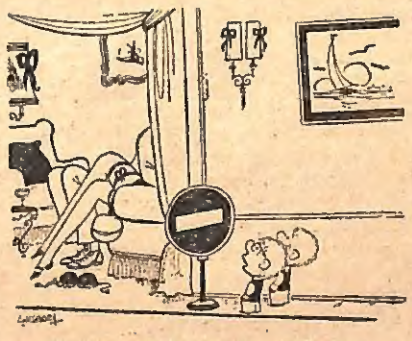

— Neden «Giriş yasak» acaba?!.

Karanlıkta

Bir dâvette, birdenbire elektrikler kesildi. Bir kaç dakika sonra yanınca, genç kız, sinirli sinirli nişanlısına döndü:

— Bu yaptığın düpedüz saygısızlık, karanlıkta beni öpmemeliydin!...

Nişanlısı hayretle cevap verdi:

— Böyle bir şey yapmadım hayatım... Ah keşke o utanmaz herifi tanısam da ona bir ders versem...

Genç kız, mânalı bir gülümseme ile sözünü kesti:

— Bence onun öpüşme dersine ihtiyacı yoktur!...

Akbaba

Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer Caddesi No: 8 - 10, Daire: 3, İstanbul
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİYATI : Kapak içi, santimi 35 lira, iç sayfalar 45 lira.
Fiyatı: 150 kuruş.

(Basın: 20166 - A - 60093 — 52)

(Basın: 2057 - A . 60109 — 53)

Dünya Karikatürleri

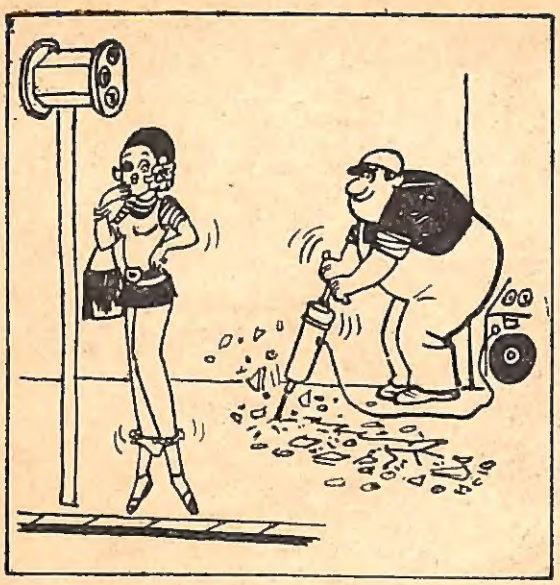

YAZISIZ

-HAH, ŞİMDİ OLDU İŞTE... GÖREN TANIMAZ BENİ!..

YAZISIZ

-BUNUN İÇİN Mİ MAAŞINA ZAM YAPTIM?

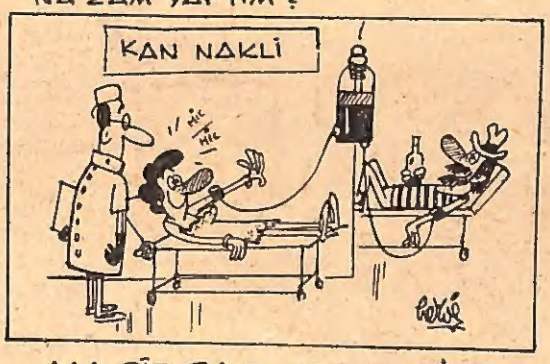

-AAA, SİZ SARHOŞSUNUZ!..

YAZISIZ

-HERİF ÇABUK...

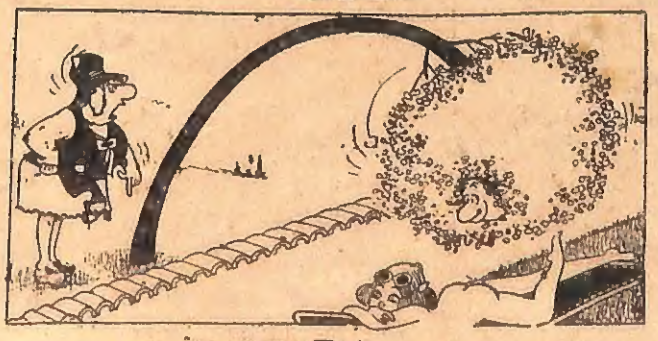

— İN AŞAĞI!..

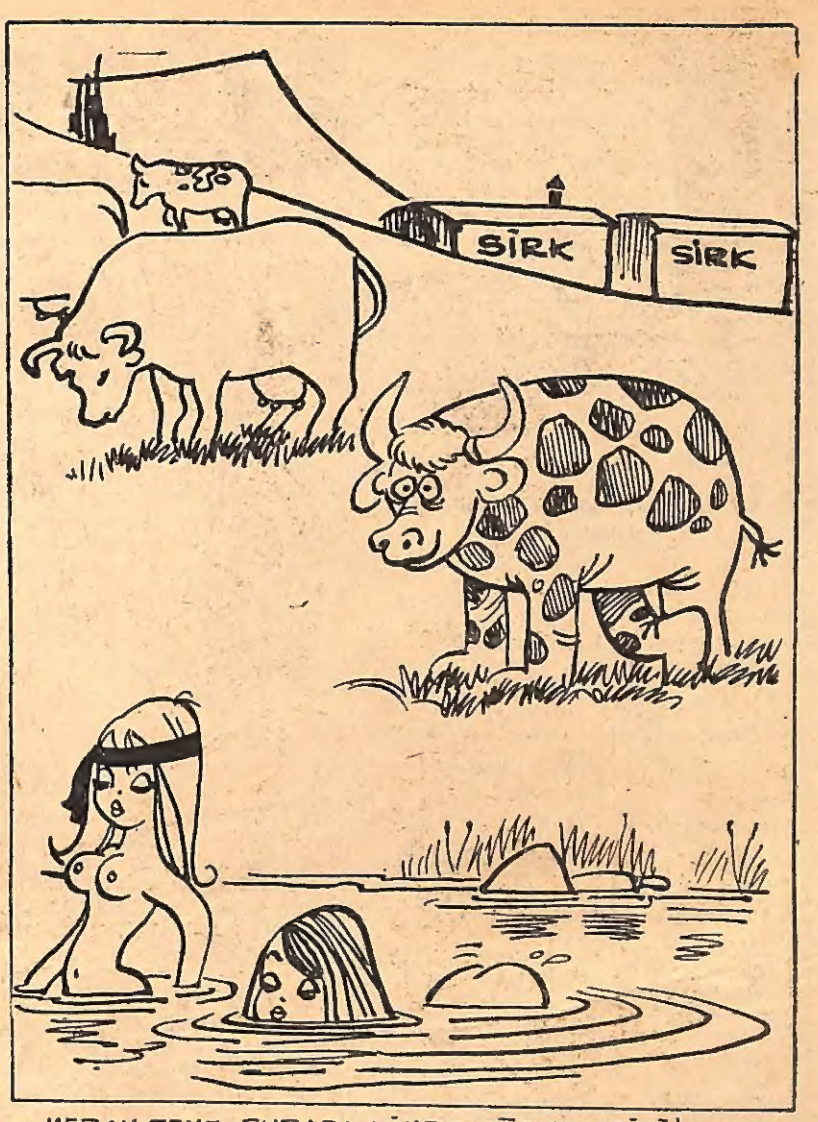

-MERAK ETME, BURADA KİMSE GÖRMEZ BİZİ!..

-EVET, EVET.. RÜYA DEĞİL, GERÇEK BU!..

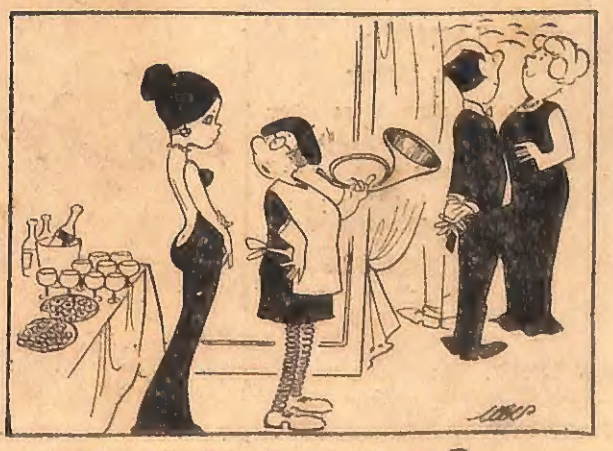

-YAT BORUSU ÇALAYIM MI?..

BU YAZIN TATLI HEYECANI...

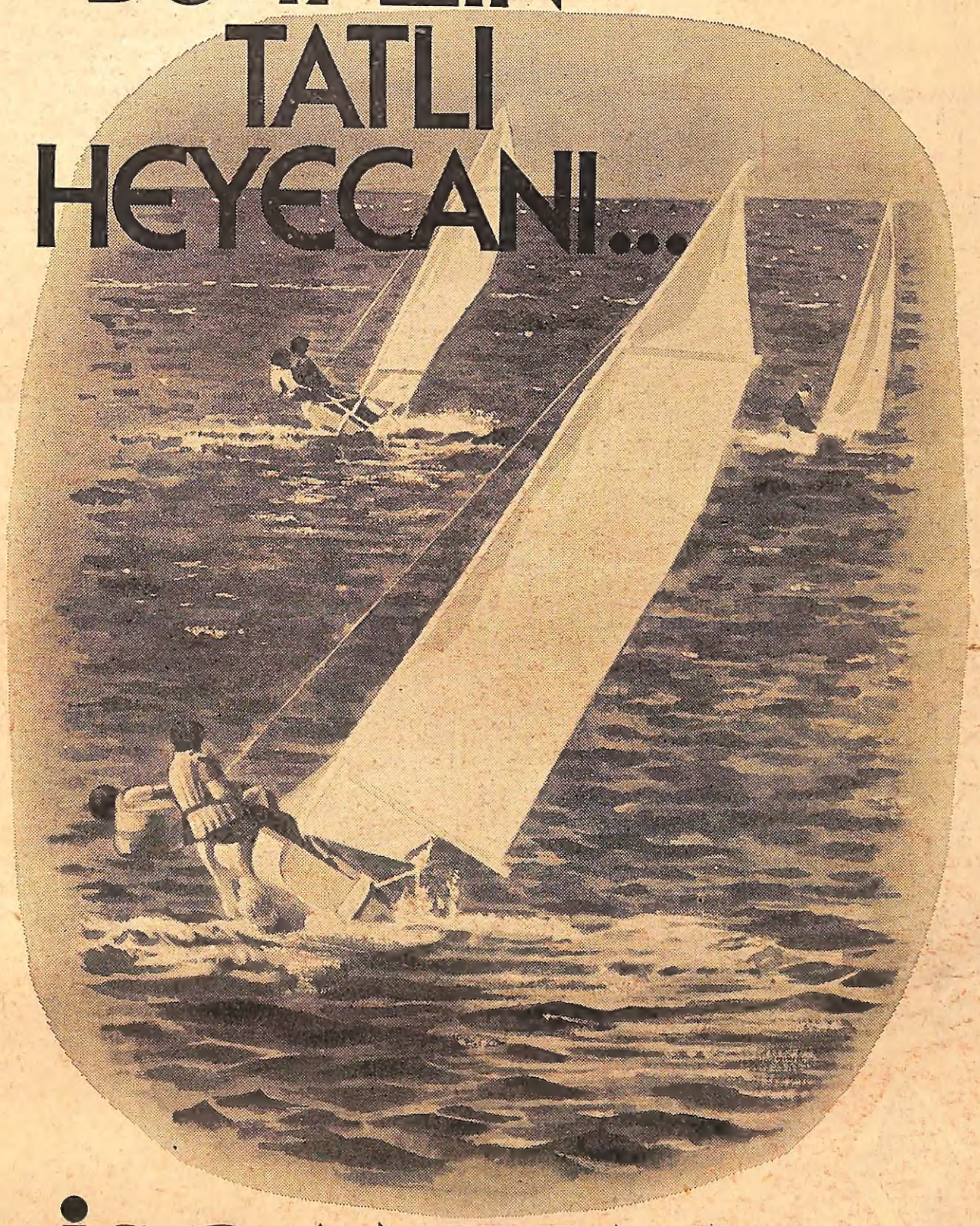

...İŞ BANKASININ YAZ ÇEKİLİŞİNDE

Türkiye İş Bankasının bu yıl yapacağı **3 çekilişin** ilki olan Yaz Çekilişinde **8765 talihli** zengin para ikramiyeleri kazanacak. Tasarruflarınızı **4 Mayıs** akşamına kadar Türkiye İş Bankasında çoğaltarak bu tatli heyecanı **siz de** yaşayın.

İŞ

TÜRKİYE İŞ BANKASI PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

(Yeni Ajans: 1030 — 54)

AKBABA-TOTO 12

İSİM : .....

ADRES : .....

1	2	3	4	5	6
K	I	B	A	I	S

AKBABA TOTO OYNAYIN, 5000 LİRAYA KADAR KAZANIN

Sevgili okuyucular,

AKBABA TOTO yarışmasının onikincisini bu sayımızda sunuyoruz. «AKBABA TOTO» yarışmasına katılmakla gülecek, eğlenecek ve 5000 (Beşbin) liraya kadar kazanma şansına sahip olacaksınız.

Aşağıda 1'den 6'ya kadar numaralanmış 6 karikatür görüyorsunuz. (1'den 6'ya kadar olan bu sayılar AKBABA TOTO kuponundaki karelerin içinde de aynen bulunmaktadır.) Bu 6 karikatürle ilgili diğer 6 karikatür de çeşitli harflerle gösterilmiştir.

Buna göre hangi numaralı karikatürün, hangi harfli karikatürle ilgisi olduğunu bulup AKBABA TOTO kuponundaki 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen karelerin içine uygun harfleri yazınız. Böylece kelimeyi çözmüş olacaksınız.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu kesiniz ve bir zarfa koyup AKBABA adresine yollayınız.

Okuyucularımız her hafta bir AKBABA TOTO kuponu doldurup yarışmaya katılabilecekleri gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla AKBABA TOTO kuponu oynayanlar fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz sevgili okuyucular.